YIL:10

MANEVİYAT

MÜSLÜMAN AHMEDİYE CEMAATİ

TÜRKÇE DERGİSİ

28

RAMAZAN AYI

(öyle mübarek bir aydır ki,)

onun hakkında **KUR'AN** **indirildi.**

RAMAZAN HAKKINDAK FETVALAR

Vadedilen Mesih ve Mehdi´ninAS oruç ve Ramazan hakkındaki fetvaları

MİRAÇ VE İSRA

TEFSİR-İ KEBİR'DEN İNCİLER

İsra Suresi 2. Ayetinin Tefsiri (Bölüm 1)

"VAROLUŞ PROJESİNİN" LANSMANI

Hz. Halifetü'l Mesih V ile özel bir Mülakat (Bölüm 1)

MANEVİYAT

MÜSLÜMAN AHMEDİYE CEMAATİ

TÜRKÇE DERGİSİ

SAYI 28

SORUMLU

Raşit Paktürk

YAZARLAR

Dr. Abdulgaffar Han
Dr. Muhammad Jalal Shams
Muneer Ahmed Munawwar
Sadiq Ahmad Butt
Osman Şeker
Sultan Demir
Tahir Ahmet Çil
Sera Varlı
Hiba Semin Paktürk
Gülay Wagishauser

DÜZELTME

Şaziye Paktürk

SOSYAL MEDYA

Enes Karahan
Ragib Ahmed
Bilal Ahmed Paktürk
Umut Gümüş

TASARIM

Talmeez Ahmed

İDARE HEYETİ

Hafiz Fareed Ahmed Khalid
Cengiz Varlı,
Fatih Odabaşı
Hasan Hüseyin Odabaşı
Mahmood Nasir
Aziz Ahmed Ch. (Bangali)

Ahmadiyya Muslim Jamaat KdöR, Verlag Der Islam
Türk Masası, Ahmadiyya Muslim Jamaat KdöR
Genfer Str. 11 60437 Frankfurt, Almanya
0800-0001325 (Almanya´dan ücretsiz)
Fax: 069 50688743
maneviyat@ahmadiyya.de

10

15

38

54

İÇİNDEKİLER 28 SAYI

KUR'AN-I KERİM

HADİS-İ ŞERİF

KELAMÜ'L İMAM

10 **ESMAÜ'L HÜSNA**
Bölüm 01

15 **RAMAZAN HAKKINDAKİ FETVALAR**
Vadedilen Mesih ve Mehdi'nin[AS] oruç ve Ramazan hakkındaki fetvaları

38 **TEFSİR-İ KEBİR'DEN İNCİLER: MİRAÇ VE İSRA**
İsra Suresi 2. Ayetinin Tefsiri (Bölüm 1)

54 **"VAROLUŞ PROJESİNİN" LANSMANI**
Hz. Halifetü'l Mesih V ile özel bir Mülakat (Bölüm 1)

Editörden

Maneviyat'ın elinizdeki bu yeni sayısını, Mübarek Ramazan ayı ve onunla ilgili Vadedilen Mesih'in[AS] Kur'an-ı Kerim ve Peygamber Efendimizin sünneti ışığında verdiği fetvalarla süsledik. Ayrıca ümmet içinde büyük öneme haiz olan İsra ve Miraç olaylarının hakikatine ışık tutan, Vadedilen Mesih'in[AS] ikinci halifesi hz. Mirza Beşirüddin Mahmud Ahmed'in[RA] Tefsir-i Kebir isimli eserindeki ilgili ayetlerin tefsirini Türkçeye çevirdik ve bu sayıda onun birinci bölümünü okuyucularımızın istifadesine sunuyoruz.

Bu çalışmamızın hayırlara vesile olmasını Allah'tan niyaz ederiz.

Raşit Paktürk
Frankfurt - Almanya

KUR'AN-I KERİM

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِيْنَ
مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ﴿١٨٣﴾ اَيَّامًا مَّعْدُوْدٰتٍ ؕ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ
مَّرِيْضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ اَيَّامٍ اُخَرَ ؕ وَ عَلَى الَّذِيْنَ يُطِيْقُوْنَهٗ فِدْيَةٌ
طَعَامُ مِسْكِيْنٍ ؕ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَّهٗ ؕ وَ اَنْ تَصُوْمُوْا خَيْرٌ
لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿١٨٤﴾

Ey inananlar, oruç tutmak sizden öncekilere farz kılındığı gibi (her türlü manevi ve ahlâki fenalıklardan) korunasınız diye, size (de) farz kılınmıştır. (Onun için) şu sayılı günlerde (oruç tutun.) Aranızdan hasta veya yolculukta bulunanın, tutamadığı günler sayısınca başka günlerde oruç tutması (gerekir.) (Oruca) gücü yetmeyenlerin (maddi durumları da elverişli ise,) fidye olarak bir yoksula yemek vermesi gereklidir. Kim gönülden iyilik yaparsa, kendisi için hayırlıdır. Eğer bilgi sahibi iseniz, sizin için oruç tutmanın hayırlı olduğunu (anlarsınız.)

(BAKARA SÛRESİ: 184-185)

HADİS-İ ŞERİF

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ اللهُ كُلُّ عَمَلِ ابْنِ آدَمَ لَهُ إِلَّا الصِّيَامَ فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ وَالصِّيَامُ جُنَّةٌ وَإِذَا كَانَ يَوْمُ صَوْمِ أَحَدِكُمْ فَلَا يَرْفُثْ وَلَا يَصْخَبْ فَإِنْ سَابَّهُ أَحَدٌ أَوْ قَاتَلَهُ فَلْيَقُلْ إِنِّي امْرُؤٌ صَائِمٌ وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَخُلُوفُ فَمِ الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ يَفْرَحُهُمَا إِذَا أَفْطَرَ فَرِحَ وَإِذَا لَقِيَ رَبَّهُ فَرِحَ بِصَوْمِهِ

Hz. Ebu Hureyre'dan[RA] rivayet edildiğine göre Hz. Resulüllah[SAV] şöyle buyurmuştur:

"Allah-u Teala buyuruyor: İnsanoğlunun oruç hariç bütün iyi amelleri kendisi içindir; ama oruç benim içindir ve ben mükafatını vereceğim." Oruç kalkandır. Biriniz oruç tuttuğu gün kötü söz söylemesin ve kavga etmesin. Şayet biri kendisine söver ya da çatarsa: 'Ben oruçluyum' desin. Muhammed'in canı kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki, oruçlunun ağız kokusu, Allah katında misk kokusundan daha güzeldir. Oruçlu için iki sevinç vardır: Biri, orucu açtığı zamanki sevincidir, diğeri de Rabbine kavuştuğu zamanki sevincidir.

(Buhari, Siyam)

KELAMÜ'L İMAM

Bütün nurumuz kendisinden olan liderimizin adı Muhammed'dir[SAV]. Benim sevgilim de odur.

Bütün peygamberler paktırlar. Biri birinden daha iyidirler. Ancak Yüce Rabbimiz indinde mahlûkatın en iyisi odur.

O, eskilerden daha iyidir. Güzelliğinde tam bir ay gibidir. Her göz ona bakmaktadır. Karanlık gecenin ayı işte o'dur.

Eskiler yolda kaldılar. Onları kenara o götürdü. Ben ona kurban olayım. (Yolcuları hedeflerine ulaştıran) gerçek gemici o'dur.

Lâ mekân olan o yari ve gizli olan o sevgilimizi (yani Rabbimizi) biz onun vasıtasıyla gördük. Gerçek kılavuz işte o'dur.

Bugün dinin sultanı o'dur; peygamberlerin baş tacı o'dur. O, paktır; emanet sahibidir. Onun methi işte budur.

Onun gözü uzaktan görebilendir; kalbi de yarine (yani Rabbine) yakındır. Din kandili ellerindedir. Işığın gerçek kaynağı o'dur.

Dinin ne kadar büyük sırrı var idiyse o, hepsini açığa vurmuştur. Hazineleri dağıtan hükümran işte o'dur.

O nura kurban olayım. Ben ancak ondan yanayım. Varolan işte o'dur. Ben neyim ki! Son karar da işte budur.

(Ruhanî Hazain; C.20; S.456; Kadiyân Ke Arya or Ham; S.58)

ESMAÜ'L HÜSNA

„BÜTÜN GÜZEL İSIMLER ALLAH'INDIR“

Çeviren: Raşit Paktürk – Osman Şeker

ESMAÜ'L HÜSNA

#Bölüm 01

ALLAH

Bütün eksikliklerden uzak, eşi benzeri bulunmayan, bütün isimleri kapsayan tek isim, tek ilah. İsimlerin sultanı.

قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ اللّٰهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

De ki; Allah tektir. Allah, hiçbir şeye muhtaç olmayandır. O, ne kimseyi doğurdu, ne de biri tarafından doğuruldu. Ve O'nun hiçbir dengi yoktur.[1]

Allah, ezeli, ebedi, hayy, kayyum, malik, halik ve bütün mahlukatın Rabbi'nin, özel ismidir, bir sıfat değildir. Her şeyin yaratıcısı ve sahibi olan bu Zatın, Arapça dışında hiçbir dilde özel bir ismi yoktur.

1İhlas Suresi

Sadece Arapçada Allah özel bir isimdir. Bu isim sadece bir tek Zat için kullanılır. Allah kelimesi camid olup hiçbir kelimeden türememiştir. Yani bu kelime başka bir kelimeden türemediği gibi bundan da başka bir kelime türememiştir.[2]

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ بُرَيْدَةَ الأَسْلَمِيِّ، عَنْ أَبِيْهِ، قَالَ سَمِعَ النَّبِيُّ ﷺ رَجُلاً يَدْعُوْ وَهُوَ يَقُولُ اللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللهُ لاَ إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِيْ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ . قَالَ فَقَالَ " وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَقَدْ سَأَلَ اللهَ بِاسْمِهِ الأَعْظَمِ الَّذِي إِذَا دُعِيَ بِهِ أَجَابَ وَإِذَا سُئِلَ بِهِ أَعْطَى.

2 Hz. Mirza Beşirüddin Mahmud Ahmed, Tefsir-i Kebir, Cilt 1, Sayfa 12

Abdullah ibni Büreyde[RA] şöyle rivayet eder: Peygamber Efendimiz[SAV] bir adamın şöyle dua ettiğini işitti:

"Ey Allah'ım! Ben Sana yalvarıyorum. Sen Allahsın, Senden başka ilah yoktur. Sen teksin. Sen kimseye ve hiçbir şeye muhtaç değilsin. Ancak herkes ve her şey Sana muhtaçtır. Sen ne kimseyi doğurdun ne de biri tarafından doğuruldun. Hiçbir şey Sana denk ve benzer değildir." [3]

Bunun üzerine hz. Resulüllah[SAV] şöyle buyurdu: Canım elinde olan Allah'a yemin ederim ki bu adam Allah'tan, kendisine onunla dua edildiği zaman mutlaka kabul edeceği ve kendisinden onunla istenildiği zaman mutlaka vereceği, ismi azam ile dua etti.

Allah kelimesi, bir Müslümanın en çok kullandığı kelimedir. Bazı kimseler bir nimet verildiğinde içtenlikle Allah'a şükrederlerken bazıları ise bulunduğu ortamdan etkilenerek adet gereği Allah ismini anarlar. Dünyada yaşayan Müslümanların çoğu "Allah Allah" demesine rağmen Allah gerçeğini kavramış ve O'nun irfanına sahip değildirler. Onlar İlahî sevgiye nail olmanın ve O'na yakın olmanın yollarını bilmemektedirler. Böyle kimseler Allah'ın mucizelerinin nasıl zuhur ettiğinin ve çağımızda da zuhur edebileceğinin idrakinde olmayıp bunların eski kıssalardan ibaret olduğunu zannederler... bazı kimseler Allah ismini sadece Müslümanlara tescillemek isterler ve bu kelimenin kullanım hakkının sadece kendilerine ait olduğunu düşünürler...

3 Hz. Mirza Beşirüddin Mahmud Ahmed, Tefsir-i Kebir, Cilt 1, Sayfa 12

Allah kelimesi O'nun özel ismidir. O, bütün sıfatları kapsamaktadır. Başka hiçbir din Allah'ın özel ismini bize veya kendi tebaalarına bildirmedi. İşte bu irfanı bize veren ancak Vadedilen Mesih'tir[AS]. Çünkü bu çağda Allah'ın irfanına ondan daha fazla sahip olan yoktur. [4]

Kur'an-ı Kerim'in terminolojisinde Allah, gerçek mabut olan, her türlü kamil vasfı kendi zatında bulunduran, her türlü eksiklikten münezzeh olan, tek olup ortağı olmayan ve her feyzin kaynağı olan kamil zatın özel ismidir. Çünkü Allah-u Teala, Kur'an-ı Kerim'de Allah ismini, bütün isimler ve sıfatlar için *mevsuf* [5] olarak kullanmıştır. O, başka hiçbir yerde herhangi bir ismi bu şekilde kullanmamıştır. Kısacası Allah, kendisine isnat edilen ve mevsuf olan bütün sıfatların sahibidir. Nitekim O, bütün isimler ve sıfatların mevsufu olduğuna göre bütün kamil sıfatların sahibidir. Bundan dolayı "Elhamdülillah"ın özet mefhumu şöyledir: İster zahiri, ister batınî, ister zatî kemallar, ister kudretin olağanüstü işleri olsun, her türlü övgü ve hamd Allah'a mahsustur. Bunda O'nun hiç bir ortağı yoktur. Ayrıca insan aklı gerçek hamd ve kemalatın zirvesini ne kadar düşünebilir veya tefekkür eden ne kadar zihninde canlandırabilirse, o güzelliklerin tamamı Allah'ta mevcuttur.[6]

4Alfazl International, 2 Ocak-8 Ocak 2015, Sayfa 20, Halifetü'l Mesih V Mirza Masrur Ahmed'in verdiği Cuma Hutbesi

5 Arapçada sıfat tamlaması yapılırken önce isim sonra onu niteleyen sıfat gelir. Özelliği belirtilen isme mevsuf, belirtilen özelliğe de sıfat denir.

6 Berahin-i Ahmediye, Bölüm 4, Ruhani Hazain, Cilt 1, Sayfa 437

VADEDİLEN MESİH VE MEHDİ'NİN[AS] ORUÇ VE RAMAZAN HAKKINDAKİ FETVALARI

(Fıkhu'l Mesih: S.194-220)

Çeviren: Raşit Paktürk
& Osman Şeker

"Oruçlarınızı Allah için doğrulukla tamamlayın, zekat vermesi gereken herkes zekat versin, hac yapması farz olan ve bir engeli olmayan hac yapsın." [1]

RÜYET-İ HİLAL (AY'IN GÖZLE GÖRÜLMESİ)

Allah-u Teala dinin emirlerini kolay kılmak için halka basit ve düz bir yol gösterdi ve boş yere gereksiz zorluklara sokmadı. Mesela "ramazan orucunun tutulması için, astrologların tahmini hesaplama kurallarına göre ayın yimi dokuz mu otuz mu çekeceğini öğrenmeden rüyete kesinlikle itibar etmeyin ve gözlerinizi kapalı tutun," diye emretmedi. Bunun sebebine gelince, astrolojinin ince meselelerinin halkın omuzuna yüklenmesi gereksiz yere insanların

1 Keşti-yi Nuh, Ruhani Hazain, cilt 19, sayfa 15

gücünü aşan bir sorumluluktur. Ayrıca bu tür hesaplamalar yapılırken bir sürü hatanın vuku bulduğu da bir gerçektir. Bundan dolayı halkın müneccim ve astrologlara muhtaç kalmadan, ayın hangi tarihte doğduğunu kendi rüyetleriyle öğrenmeleri ve ilmi açıdan otuz günün aşılmaması gerektiğine dikkat etmeleri, basit ve düz bir yoldur. Bilinmelidir ki aslında akla göre de rüyet, tahmine dayalı hesaplamalardan daha üstündür. Bundan dolayıdır ki Avrupa'da bilim insanları rüyetin daha itibarlı olduğunu anladıklarında, görme gücünü desteklemek için dürbün (teleskop) ve mikroskop gibi türlü türlü aletler icat ettiler. Ve rüyet vasıtasıyla birkaç gün içinde gök bilimleriyle ilgili öylesine gerçekler ortaya koydular ki zavallı Hindular uyduruk tahminlerle, binlerce sene içinde bile bu gerçeklere ulaşamamışlardı. Rüyette ne tür bereketler olduğunu şimdi anlamışsınızdır. Bu bereketlerin temelini atmak için Allah-u Teala, rüyeti teşvik etmiştir. Bir düşünün! Eğer Avrupalılar da Hindular gibi rüyeti bir hiç ve faydasız şey kabul ederek sadece karanlık bir odada oturup yazılan tahmini hesaplara itibar etseydiler, ay, güneş ve keşfedilen yıldızlarla ilgili bu yeni ve taptaze bilgilere ulaşamazlardı. Bundan dolayı biz bir kere daha, gözünüzü açıp rüyetin ne tür bereketler taşıdığına ve sonuç itibariyle ne çeşit hayırlı neticeleri ortaya çıkardığına bakmanızı tavsiye ediyoruz.

HİLALİ GÖRMEK KONUSUNDA HATA YAPILIRSA

Siyalkot'tan bir arkadaş şöyle sordu: "Burada Salı akşamı hilal görülmedi, tersine Çarşamba akşamı görüldü (halbuki ramazan Çarşamba günü başlamıştı, çev.). sonuç olarak ilk oruç Perşembe günü tutuldu. Bizim ne yapmamız lazım?"
Vadedilen Mesih[AS] şöyle buyurdu: "Bunun karşılığında ramazandan sonra bir gün oruç tutulmalı."

RÜYETTE SÖYLENTİLERE DEĞİL GÜVENİLİR KAYNAĞA İTİBAR EDİLMESİ

Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA] şöyle yazar:
Miya Hayruddin Sihvanî, bana şöyle yazdı: Bir keresinde kendi rüyetimle değil, Ahmedi olmayan bazı Müslümanların şahitliği üzerine Ramazan orucunu başlattım. Aynı gün biz Kadiyan'a öğle vaktinde vardık ve oruçlu olduğumuzu söyledik. Vadedilen Mesih[AS] camiye teşrif buyurdu. O gün Kadiyan'da oruç başlamamıştı. Bundan dolayı hemen hadis kitapları camiye getirildi ve bu konu büyük bir ilgi ile incelenmeye başlandı. Bu esnada, acaba siz gözünüzle mi hilali gördünüz, diye bize sorulduğunda biz, "Hayır! Bazı Ahmedi olmayan Müslümanlar görmüştü," dedik. Bizim bu cevabımız üzerine Vadedilen Mesih[AS] kitabı kapattı ve şöyle buyurdu: "Biz, sen kendi gözünle hilali görüp ramazan orucuna başladın diye konuyu araştırmaya başlamıştık."

SAHURU GECİKTİRMEK

Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA], Hz. Münşi Zafer Ahmed Kupurtalevî'nin kendisine şunları yazılı olarak rivayet ettiğini yazmaktadır: Ben Kadiyan'da Mübarek Camisine bitişik odada ikamet ederdim. Bir keresinde sahur yemeği yerken Vadedilen Mesih[AS] teşrif buyurdu. Beni görünce, sen mercimek çorbasıyla ekmek mi yiyorsun, diye sordu ve hemen ilgili kişiyi çağırıp şöyle buyurdu: "Siz sahur vaktinde arkadaşlara yemek olarak bunu mu veriyorsunuz? Burada kalan arkadaşlar yolcu değildir, bundan dolayı herkesin

RAMAZAN AYI

(ÖYLE MÜBAREK BİR AYDIR Kİ,)

ONUN HAKKINDA

KUR'AN

İNDİRİLDİ.

O, BÜTÜN İNSANLARA

DOĞRU YOL

GÖSTERMEK

ÜZERE

(NAZİL OLDU.)

O, AYNI ZAMANDA NİCE APAÇIK

MUCİZELERİ VE HİDAYET

VEREN DELİLLERİ (DE)

İHTİVA EDER.

▶ **KUR'AN-I KERİM:** BAKARA SÛRESİ: 186

yemek alışkanlığını sorun ve sahurda neyin hoşuna gidip gitmediğini öğrenin ve ona göre onlara yemek hazırlayın." Bunun üzerine ilgili kişi benim için başka bir yemek getirdi. Ancak ben yemek yemiştim ve ezan okunmuştu. Bunun üzerine Vadedilen Mesih[AS] şöyle buyurdu: "Ezan erken okunmuştur, onu dikkate alma."

Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA] Dr. Mir Muhammed İsmail[RA] beyin kendisine şunları anlattığını yazıyor: 1895 senesinde ramazanın tamamını Kadiyan'da geçirdim ve ramazan boyunca Vadedilen Mesih'in[AS] arkasında teheccüd namazı yani teravih namazı eda ettim. O, vitr namazını gecenin ilk kısmında (yatsı namazı ile birlikte) kılardı ve teheccüd namazını ikişer rekat olarak gecenin son kısmında eda ederdi. İlk rekatinde Ayet-el Kürsi'yi tilavet eder, ikinci rekatinde ihlas suresini okurdu. Rüku ve secdelerinde ise çoğunlukla "Ya hayyu ya kayyum, birahmetike estağis" kelimelerini benim duyabileceğim şekilde okurdu. O, sahur yemeğini hep teheccüd kıldıktan sonra yerdi. Yemeği o kadar geciktirirdi ki bazen yemek yerken ezan okunurdu ve o, bazen ezanın bitimine kadar yemeğe devam ederdi.

Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA] diyor ki, aslında fecri sadık ufukta görünene kadar sahurun yenmesi caizdir. Bunun ezanın okunup okunmaması ile alakası yoktur. Diğer taraftan ezan vakti de fecri sadıkın görülmesi ile başlar. Bundan dolayı genelde halk, sahurun sınırının ezanın başlaması olduğunu zanneder. Kadiyan'da sabah ezanı fecri sadık başlar başlamaz okunurdu. Hatta bazen hata veya dikkatsizlikle fecri sadıktan önce okunması da mümkündü. Bundan dolayı böyle durumlarda Vadedilen Mesih[AS] ezanın okunuşunu dikkate almazdı ve fecri sadık iyice görünene kadar sahur yemeğine devam ederdi. Bu konuda Şeriatın gayesi de ilim ve hesaba dayalı olarak fecri sadık başlar başlamaz sahurun terk edilmesi değildir. Tersine şeriatın istediği, halk fecri sadığı gördüğünde yemeğin terk edilmesidir. Nitekim Kur'an-ı Kerim'deki "tebyin" kelimesi buna işaret etmektedir. Bir rivayete göre Peygamber Efendimiz[SAV] şöyle buyurdu: Bilal'in[RA] ezanı ile sahur yemeğini bırakmayın ve isterseniz İbni Maktum'un ezanına kadar yemeğe devam edin. İbni Maktum[RA] kör bir sahabe idi ve halk arasında sabah oldu, sabah oldu konuşmaları başlayıncaya kadar ezan okumazdı.

SAHUR VAKTİ İLE İLGİLİ DİKKATLİ DAVRANMAK

Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA], Feyzullah Köyünde yaşayan Hafız Nur Muhammed'in kendisine şöyle rivayet ettiğini yazar: Bir keresinde ramazan ayında sahur vaktinde adamın biri vaktinden önce ezan okudu. Vadedilen Mesih[AS] camiye teşrif etti ve şöyle buyurdu: "Ben süt bardağını ağzıma yaklaştırır yaklaştırmaz ezan sesini duydum ve bundan dolayı bardağı olduğu gibi geri bıraktım." Bunun üzerine adamın biri, "efendim henüz sahur vakti devam etmektedir," dedi. Vadedilen Mesih[AS], "ezandan sonra bir şey yemeyi canımız istemez," diye cevap verdi.

Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA] şöyle der:

Eğer bu rivayet doğru ise Vadedilen Mesih[AS] kendisiyle ilgili böyle dikkatli davranmış olabilir. Yoksa onun genel tutumuna göre, sahurun bitiminin vakti

ezan değil, fecri sadığın ortaya çıkışı idi. Ayrıca o, Kur'an ayetinin istediği gibi, fecri sadığın iyice ortaya çıkmasına önem verirdi. Ancak büyüklerin bir sözüne göre, fetva başkadır ve takva başkadır.

YOLCULUK ESNASINDA ORUÇ

Vadedilen Mesih'e[AS] yolculuk sırasında oruç tutulup tutulmaması konusu soruldu. Kendisi şöyle buyurdu: "Kur'an-ı Kerim'den anlaşıldığına göre,

فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ

Yani, "hasta ve yolcu oruç tutmasın," ayeti bir emirdir. Allah-u Teala isteyen oruç tutsun, isteyen tutmasın demedi. Bence yolcu oruç tutmamalı. Ancak genelde halk bu durumda oruç tutmaktadır. Bundan dolayı birisi bunu bir teamül (öteden beri süregelen bir davranış) zannederek oruç tutarsa sorun yoktur, ancak "iddetün min eyyamin uhar" yani sayı başka günlerde tamamlansın emri de dikkate alınmalı. Bunun üzerine Hz. Mevlevi Nurettin[RA] şöyle buyurdu: İnsan öylesine de her ay birkaç gün oruç tutmalı.

Hz.Mirza Beşir Ahmed[RA] şöyle der: Biz, bir keresinde Vadedilen Mesih'in[AS] şöyle buyurduğunu aktarmak istiyoruz: "Yolculuk esnasında zorluklara katlanarak oruç tutan insan, başka bir deyişle, emre itaat ederek değil tersine bilek gücüyle Allah'ı razı etmek istiyor. Bu bir hatadır. Gerçek iman, emirler ve yasaklarda Allah'a itaat etmektir.

YOLCU VE HASTA ORUÇ TUTMASIN

Vadedilen Mesih[AS] Şeyh Muhammed Çattu'nun Lahor'dan geldiğini ve başka bazı misafirlerin de olduğunu öğrendi. Kendisi sadece güzel ahlakından dolayı dışarı çıktı. Çıkmasının

gayesi yürüyüşe çıktığında dost ahbap ile görüşebilmekti. İnsanlar Hz. Akdes'in[AS] dışarıya çıkacağını öğrendiği için birçokları küçük camide toplanmışlardı. Hz. Akdes[AS], kapıdan çıktığında onlar her zamanki gibi pervaneler gibi kendisine doğru koştular. O, Şeyh beyi gördükten sonra selam verdi ve oradakilerle aralarında şu konuşma geçti:

Hz. Akdes – İyi misiniz? Siz eskiden beri görüştüğümüz kimselerdensiniz. Şeyh bey – Allah'a şükürler olsun. Hz. Akdes - (Hekim Muhammed Hüseyin Kureyşi'ye yönelip şöyle dedi:) Bunların rahatını sağlamak sizin vazifenizdir. Barınma ve yemeklerini güzel bir şekilde sağlayın. Eğer bir şeye ihtiyaç varsa bana haber verin. Miya Necmüddin Beye bunlar için uygun ve hoşlandıkları yemekleri hazırlamasını telkin edin. Hekim Muhammed Hüseyin – Hay hay efendim. İnşallah hiçbir sıkıntı olmayacak. Hz. Akdes – (Şeyh Çattu beye hitaben) Siz yolcu olduğunuz için oruç tutmamışsınızdır. Şeyh Çattu – Efendim! Ben oruçluyum. Hz. Akdes – Aslında Kur'an'ın verdiği kolaylıklara göre amel etmek de takvadır. Allah yolcuya ve hastaya başka günlerde oruç tutma izni ve kolaylığı sunmuştur. Bundan dolayı bu emre de uyulmalı. Büyüklerin çoğunun, yolculuk ve hastalık esnasında oruç tutan günah işlemektedir, dediğini okudum. Çünkü asıl olan insanın kendi canının istediği değil Allah'ın rızasıdır ve O'nun rızası ise itaattedir. Allah'ın verdiği hükme itaat edilmeli ve kendi tarafından ona bir şeyler ilave edilmemelidir. O'nun emri sadece

فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ

Aranızdan hasta ve yolcu olan sayıyı başka günlerde tamamlasın, şeklindedir. Burada yolculuk ve hastalığın çeşidiyle ilgili hiçbir sınırlama yoktur. Ben yolculuk ve hastalık esnasında oruç tutmam. Nitekim bugün de hasta olduğum için oruç tutmadım. Yürüyüş yaptığımda hastalık biraz hafiflediği için şimdi yürüyüşe gideceğim, siz de benimle gelir misiniz?

Şeyh Çattu – Siz gidin, ben gelemem. Bu (oruç tutmama) emri şüphesiz vardır. Ancak yolculuk sıkıntılı değildir, neden oruç tutulmasın?

Hz. Akdes – Bu sizin şahsi görüşünüzdür. Kur'an-ı Kerim yolculuğun sıkıntılı olup olmamasından bahsetmiyor. Siz şimdi çok yaşlandınız, hayatın hiçbir itibarı yoktur. Bundan dolayı insan Allah'ın rızasını kazandıran ve sırat-ı müstakime ulaştıran yolu tercih etmeli. Şeyh Çattu – Benim buraya gelmemdeki gaye de budur, ben sizden istifade etmek için geldim. Eğer gerçek yol bu ise biz gaflet içinde ölenlerden olmayalım. Hz. Akdes – Evet! Ne güzel söyledin. Ben gidip geleceğim, siz dinlenin. (Bundan sonra kendisi yürüyüşe gitti.) Hasta ve yolcunun oruç tutup tutmayacağı tartışılıyordu. Hz. Mevlevi Nurettin[RA] şöyle dedi: Muhyuddin İbni Arabi'ye göre eğer hasta veya yolcu ramazanda oruç tutsa bile ramazan geçtikten sonra sağlığa kavuştuğunda oruç tutması farzdır. Çünkü Allah'ın emri "Aranızdan hasta ve yolcu olan sayıyı başka günlerde tamamlasın," şeklindedir. Bu ayette Allah, hasta veya yolcu inatlaşarak veya canı istediği için ramazanda oruç tutarsa daha sonra oruç tutmasına gerek yoktur, buyurmamaktadır. Allah'ın apaçık emri, o daha sonra oruç tutsun,

şeklindedir. Ramazandan sonra o orucu tutması her halükarda farzdır. Hasta ve yolcu iken ramazan orucunu tutması onun kendi isteğidir ve gerçek emrin dışındadır. Bundan dolayı ramazandan sonra orucun tutulması ile ilgili emir yok sayılamaz.

Bunun üzerine Vadedilen Mesih[AS] şöyle buyurdu: Hasta ve yolcu olduğu halde ramazanda oruç tutan kimse Allah'ın apaçık emrine itaatsizlik etmektedir. O, net bir şekilde, hasta ve yolcu oruç tutmasın ve sağlığa kavuştuktan veya yolculuk bittikten sonra orucunu tutsun buyurmaktadır. Bundan dolayı Allah'ın bu emrine itaat edilmeli. Hiç kimse amel gücü ile kurtuluş elde edemez. Necatın ihsan edilmesi Allah'ın lütfuna bağlıdır. Allah hastalığın azlığı veya çokluğundan, yolculuğun kısa veya uzun oluşundan bahsetmemektedir. Tersine bu, özel veya genel her iki durumu kapsamaktadır. Bu emre uyulmalı. Hasta veya yolcu oruç tutarsa onlar için geçerli olacak fetva itaatsizliktir.

ÖĞLE VAKTİ ORUÇLARINI AÇTIRDI

Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA] Miya Abdullah Senuri'nin[RA] oğlu Miya Rahmetullah beyin şöyle rivayet ettiğini yazmaktadır: Bir keresinde Vadedilen Mesih[AS] Ramazan ayında Ludhiyana şehrine teşrif etti… Biz hepimiz Gavsgarh şehrinden oruçlu olarak Ludhiyana'ya vardık. Huzur[AS] rahmetli babamdan veya başka bir şekilde gelenlerin hepsinin oruçlu olduğunu öğrendi ve şöyle buyurdu: "Miya Abdullah! Allah'ın oruç tutma konusundaki emrinin değeri ne ise yolculukta tutmama konusunda da aynıdır. Hepiniz orucunuzu açın." Bu olay öğle vaktinden sonra vuku bulmuştu.

İKİNDİDEN SONRA ORUÇLARINI AÇTIRDI

Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA], Miya Abdullah Senuri[RA] beyin kendisine şöyle anlattığını yazmaktadır: Bir keresinde ramazanda bir misafir buraya (Kadiyan'a) Vadedilen Mesih'i[AS] ziyarete geldi. O, oruçluydu, günün çoğu geçmişti, muhtemelen ikindiden sonraydı, Vadedilen Mesih[AS] onun orucunu açmasını söyledi. Bunun üzerine o, akşama az bir zaman kaldı, şimdi açıp ne yapacağım, dedi. Bunu duyunca Huzur[AS] şöyle buyurdu: Sen bilek gücüyle mi Allah'ı razı etmek istiyorsun? Allah rızası bilek gücüyle elde edilemez, tersine itaat ile kazanılır. Allah yolcu oruç tutmasın dedikten sonra oruç tutulmamalı. Bunu duyunca o adam orucunu açtı. Bu olay eski günlere aittir.

YOLCULUK ESNASINDA ORUCUNU AÇTIRDI

Kupurtala'dan Hz. Münşi Zafer Ahmed[RA] şöyle yazmaktadır: Bir keresinde ben, hz. Münşi Arure Han ve Muhammed Han hazretleri, ramazan ayında Vadedilen Mesih'in[AS] huzuruna Ludhiyana şehrine geldik. Ben oruçlu idim, ancak diğerleri oruçlu değildiler. Biz Vadedilen Mesih'in[AS] huzuruna vardığımızda güneşin batışına az bir zaman kalmıştı. Arkadaşlarım Vadedilen Mesih'e[AS] benim oruçlu olduğumu söylediler. Huzur[AS] hemen içeriye gitti ve meşrubat dolu bir bardakla gelip şöyle buyurdu: "Orucunu aç, yolculukta oruç tutulmamalı." Ben emre itaat ettim. Ancak bundan sonraki günlerde orada kaldığımız için oruçlarımızı tuttuk. İftar vaktinde hz. Akdes, büyük bir tepsinin içinde üç bardak bizzat kendisi getirdi.

Biz oruç açmak üzereyken ben şöyle dedim: Efendim! Münşi Arure Han bir tek bardak ile ne yapsın. Huzur gülümsedi, hemen içeri gitti ve meşrubat dolu büyük bir sürahi ile geri döndü ve Münşi beye içirdi. Münşi bey, hz. Akdes'in eliyle meşrubat içtiğini düşünerek meşrubat bitene kadar içmeye devam etti.

YOLCULUK ESNASINDA ORUÇ TUTMAK CAİZ DEĞİLDİR

Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA], Dar-ül Fazl Mahallesinde yaşayan Dukandar Miya Fazıl Muhammed beyin kendisine yazılı olarak şunları ilettiğini yazmaktadır: Bir keresinde Hoca Muhammed Hüseyin Batalavî ile mahkemelik bir durum vardı. Bundan dolayı, yaz mevsiminde ramazan ayında Tarival şehrine gitmek zorunda kaldık. Etraftaki bir çok kişi de oraya geldi ve onlardan bir çoğu oruçlu idi. Bu esnada, Kande isimli şehirde ileri gelenlerden meşhur bir Sih bayan, Vadedilen Mesih'i[AS] yemeğe davet etti. Huzur[AS] davete icabet etti. Davette zerde tatlısı vesaire vardı. Arkadaşların bazısı Huzur'a[AS] oruçlu olduklarını söylediler. Bunun üzerine Vadedilen Mesih[AS], yolculukta oruç tutmak caiz değildir, buyurdu. Nitekim herkes orucunu bozdu.

KINANMAYI UMURSAMAMAK

Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA], emekli Melik Mevla Bahş'ın Mevlevi Abdurrahman Mübeşşir beyin vasıtasıyla şöyle bir yazı gönderdiğini yazmaktadır. Bir keresinde ramazan ayında Vadedilen Mesih[AS] Amritsar şehrine teşrif etti. Şimdi ismi Bande Matermpal olan yerde kendisinin bir konuşması vardı. Huzur[AS] yolculuktan dolayı oruç tutmamıştı. Bundan dolayı konuşması esnasında Müftü Fazlurrahman bey kendisine çay takdim etti. Huzur[AS] buna ilgi göstermedi. Bunun üzerine Müftü bey, biraz daha yakına giderek çayı takdim etti. Ancak Huzur[AS] yine ilgilenmeyip konuşmasına devam etti. Bunu gören Müftü bey, çay bardağını Huzur'un daha da yakınına koydu. Bunun üzerine Huzur[AS] çayı içince, oradakiler, ramazana saygı gerekir, oruç tutmuyor, gibi birçok laf edip gürültü kopardılar. Huzur'un[AS] konuşması kesildi, arabası öbür kapıya getirildi ve Huzur[AS] ona bindiğinde halk taş ve tuğla atmaya başladılar ve büyük bir hengame oldu. Arabanın camı kırıldı ancak Huzur[AS] sağ salim ikametgahına ulaştı. Ben kendim duymadım ama bazı kimseler, Ahmedi olmayan bir hocanın şöyle dediğini anlatıyordu: "Bugün halk Mirzayı peygamber yaptı." Biz Mevlana Nurettin hazretleriyle dışarı çıkacaktık, ama ona insanların taş tuğla attığını ve biraz beklemesini söyledik. Bunun üzerine o şöyle dedi: Taş ve tuğla atılan zat gitmiştir, bana kim taş atar ki? Bu olay Müftü beyin çay takdim etmesinden meydana gelmişti, bundan dolayı ben dahil herkes onu suçluyordu. O zavallı bu durumdan çok rahatsız oldu. Daha sonra rahmetli Miya Abdulhalik beyin bana anlattığına göre bu mesele Vadedilen Mesih'e[AS] takdim edilip Müftü beyin boş yere Huzur'un konuşmasının kesilmesine sebep olduğu söylendiğinde Huzur[AS] şöyle buyurdu: Müftü bey yanlış bir iş yapmadı, yolculuk esnasında oruç tutmamak Allah'ın emridir, bu olay Allah'ın bu emrinin yayılmasına vesile oldu. Bunu duyan Müftü bey aslan kesildi.

YOLCUNUN BİR YERDE KONAKLARKEN ORUÇ TUTMASI

Vadedilen Mesih'in[AS] İkinci Halifesi şöyle buyurur: Vadedilen Mesih[AS] oruç konusunda, hasta veya yolcu oruç tutarsa onlar için geçerli olacak fetva itaatsizliktir, buyurmuştu. Diğer taraftan Alfazl Gazetesinde benim tarafımdan bir ilan yayınlandı. Buna göre Calsa Salanaya gelen Ahmediler, buraya geldiklerinde isterse oruç tutabilirler, oruç tutmak istemeyenler ise daha sonra oruç tutarsa her ikisi de caizdir. İşte bununla ilgili soru soruldu. Bu konuyla ilgili söylemek istiyorum ki Elfazl'da yayınlanan benim fetvam değildir. Aksine benim rivayet ettiğim, Vadedilen Mesih'in[AS] bir fetvasıdır.

Aslında ben hilafetimin ilk günlerinde yolculuk esnasında oruç tutmaktan men ederdim, çünkü ben Vadedilen Mesih'in[AS] böyle davrandığını görmüştüm. Bir keresinde Mirza Yakup Bey, ramazan ayında oruçlu olarak Kadiyan'a geldi. Geldiğinde ikindi vakti idi. Vadedilen Mesih[AS], yolculuk sırasında oruç tutmak caiz değildir deyip ona orucunu açtırdı. Bu konu o kadar uzun uzadıya tartışıldı ki Mevlana Nurettin hazretleri, birileri tökezleyebilir düşüncesiyle ertesi gün Muhyuddin İbni Arabi'nin bu konudaki görüşünü içeren bir referans getirdi. Onun görüşü de Vadedilen Mesih'inkiyle aynıydı.

Bu olay beni öylesine etkilemişti ki ben, yolculuk esnasında oruç tutmaktan men ederdim. Tesadüfen bir keresinde ramazan ayında Mevlevi Abdullah Senuri bey ramazanı geçirmek için Kadiyan'a geldi ve bana şöyle dedi: Duyduğum kadarıyla siz Kadiyan'a dışardan gelenleri oruç tutmaktan men ediyorsunuz. Ancak ben şahidim ki bir keresinde adamın biri Kadiyan'a geldi ve Vadedilen Mesih'e[AS], ben burada kalacağım, kaldığım süre içinde oruç tutayım mı, tutmayayım mı, diye sordu. Bunun üzerine Vadedilen Mesih[AS] şöyle buyurdu: "Sen oruç tutabilirsin, çünkü Kadiyan Ahmediler için ikinci vatan hükmündedir."

Şüphesiz Mevlevi Abdullah bey Vadedilen Mesih'e[AS] çok yakın birisiydi. Ancak buna rağmen ben onun rivayetini kabul etmedim ve diğer insanların şahitliğine başvurduğumda, misafirlerin Kadiyan'da ikamet ederken oruç tutmalarına Vadedilen Mesih'in[AS] izin verdiğini öğrendim. Elbette geldikleri gün ve geri döndükleri gün oruç tutmalarına izin vermezdi. Bundan dolayı ben ilk görüşümden vazgeçmek zorunda kaldım. Daha sonra bu sene Calsa Salana ramazana denk geliyordu. Bundan dolayı calsaya gelenler oruç tutacak mı tutmayacak mı sorusu gündeme geldi. Bunun üzerine adamın biri, Vadedilen Mesih[AS] hayattayken calsanın ramazana denk geldiğini ve bizzat kendisinin misafirlere sahur yemeği yedirdiğini anlattı. Durum böyleyken ben, calsaya gelenlerin oruç tutmalarına izin verdiysem, bu Vadedilen Mesih'in[AS] fetvası gereğidir. Eski alimler, yolculuk esnasında oruç tutmanın caiz olduğunu söylediler. Ahmedi olmayan hocalar ise çağımızdaki yolculukları yolculuktan bile saymıyorlar. Ancak Vadedilen Mesih[AS] bir taraftan yolculuk esnasında oruç tutmaktan men ederken, diğer taraftan Kadiyan'a gelindiğinde orucun tutulmasına cevaz vermiştir. Bundan dolayı onun bir fetvasını alıp, diğerini göz ardı etmemiz

mümkün değildir. Bu konuyla ilgili Siret-ül Mehdi'de şöyle bir rivayet vardır:

Hz.Mirza Beşir Ahmed[RA] şöyle yazar: Rahmetli Doktor Halife Reşidüddin beyin hanımı, Lacna İmaillah Kadiyan'ın vasıtasıyla yazılı olarak şunu iletti: 1903 senesinde ben ve rahmetli doktor bey Rurki'den (Kadiyan'a) 4 günlüğüne geldik. Vadedilen Mesih[AS], Yolculuk esnasında oruç tuttunuz mu? Diye sordu. Biz hayır diye cevap verdik. Huzur bize kalmak için bir yer tahsis etti. Doktor bey, biz oruç tutacağız dediğinde Huzur şöyle dedi: "İyi ama, siz yolcusunuz." Doktor bey, Efendim! Biz birkaç gün burada kalacağız, gönlümüz oruç tutmak istiyor, dedi. Bunun üzerine Huzur, "Peki o zaman biz size Keşmir katmeri ikram ederiz," buyurdu. Biz Keşmir katmerinin ne olduğunu bilmiyorduk. Biz teheccüd kılıp sahur vakti başladığında Vadedilen Mesih[AS] odamıza bizzat teşrif buyurdu. Bu oda birinci kattaydı. Hz. Mevlevi Abdulkerim bey ise üçüncü katta yaşıyordu. Onun birinci eşi Kerim Bibi -ki ona Mevleviyani denilirdi- Keşmir'den idi ve Keşmir katmerini çok güzel yapardı. Huzur bizim için katmerleri onun yapmasını rica etmişti. Yukardan sımsıcak taze katmer hazırlanır ve Huzur[AS] bize bizzat ikram eder ve "İyice karnınızı doyurun," derdi.

Ben de doktor bey de çekinirdik ancak Vadedilen Mesih'in[AS] bu şefkati ve sevgisi kalplerimizi öylesinde etkiliyordu ki vücudumuzun her zerresi mutlulukla doluyordu. Bu esnada ezan okununca Huzur şöyle buyurdu: Karnınızı iyice doyurun daha çok vakit var." Ayrıca Huzur şöyle buyurdu: "Allah Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurur: Tan yerinde ak çizgi ile kara çizgi sizce birbirinden ayırt edilinceye kadar yiyin için. İnsanlar Kur'an'ın bu emrine uymazlar. Daha çok vakit var yemeğe devam edin. Müezzin, vaktinden önce ezan okumuştur." Biz yemek yiyene kadar Huzuras orada durup dolaştı. Doktor bey ısrarla şöyle diyordu: Huzur! Teşrif buyurun, hizmetçiden katmeri biz kendimiz alırız. Ancak Huzuras buna razı olmadı ve bize ikramda bulunmaya devam etti. Gelen yiyecekler arasında yemek ve sütlaç vesaire de vardı.

Hz. Seyyid Muhammed Server Şah bey şöyle yazar: Vadedilen Mesih[AS] ramazan orucuyla ilgili şöyle buyurmuştur: Eğer bir kimse gittiği yerde üç günden fazla kalacaksa oruç tutar, üç günden az kalacaksa oruç tutmamalı. Ancak eğer Kadiyan'da daha az ikamet ettiği halde oruç tutarsa, ramazandan sonra tekrar onu kaza etmesine gerek yoktur.

HASTANIN HASTALANDIĞINDA ORUCU BOZMASI

Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA] şöyle yazar: Doktor Mir Muhammed İsmail beyin bana bildirdiğine göre Vadedilen Mesih[AS] bir keresinde Ramazan ayında Ludhiyana'da idi ve oruçluydu. Kalple ilgili bir rahatsızlığından dolayı elleri ve ayakları soğudu. Güneşin batışına çok az bir zaman kalmıştı. Buna rağmen o orucunu bozdu. Vadedilen Mesih[AS] her zaman şeriatın sunduğu kolay yolu tercih ederdi. Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA] şöyle yazar: Hz. Aişe'nin[RA] bir rivayetine göre Peygamber Efendimizin[SAV] sünneti de budur. O da her zaman caiz olan iki yoldan kolay olanı benimserdi.

ORUCUN ETKİLEMEDİĞİ HASTALIK ESNASINDA ORUÇ TUTMAK CAİZDİR

Hz.Münşi Habibürrahman[RA] şöyle yazmaktadır: Bir keresinde ben ramazanın son on gününü Kadiyan'da geçirdim. O günlerde Vadedilen Mesih'in[AS] her gün öğleden sonra, titreme ile birlikte ateşi çıkardı. Bundan dolayı kendisi öğlen namazına iştirak eder ama diğer namazlara katılamazdı. Öğleden önce bazen cemaati beklediği olurdu. Ben adetim gereği mutlaka Huzur'un oturduğu yere yakın otururdum. Hiçbir zaman uzak bir yere oturduğum olmadı. Tesadüfen yakın oturamadığım olursa da Allah bir şekilde onun yakınına oturmaya beni muvaffak kılardı. Bir keresinde böyle de oldu. Kısacası Huzur öğle namazına geldiğinde ben onun halini sorardım. O cevaben, üşüyorum, derdi. Bazen hadi namazı kılalım, çok üşüyorum dediği olurdu. Ancak hasta olmasına rağmen ramazan orucunu tutuyordu. Bir gün ben şöyle arzettim: Kaç günden beri ateşiniz var, eğer ateşiniz çıktığında orucu bozarsanız daha iyi olmaz mı? Vadedilen Mesih[AS] şöyle cevap verdi: "Oruçtan dolayı bir sıkıntı hissetmiyorum, tersine biraz daha kendimi iyi hissediyorum. Açlık veya susuzluk hissetmiyorum. Elbette gece vakti rahatsızlığım biraz artıyor, bundan dolayı orucumu tutuyorum." Sabahleyin ateşi düştüğünde Huzur yürüyüşe giderdi.

HASTALIK ESNASINDA VADEDİLEN MESİH'İN[AS] GENEL TUTUMU

Hz.Muslih Mevud'a[RA], Vadedilen Mesih[AS] hasta iken oruç tuttuğu oluyor muydu? diye sorulduğunda kendisi şöyle cevap verdi: Vadedilen Mesih[AS] çok oruç tutan birisiydi. Ancak son günlerde bünyesi zayıf düşmüştü ve rahatsızlığı da artmıştı. Bundan dolayı üç sene (1905-1907) oruç tutmadı. Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA] şöyle yazar: Annemin bana bildirdiğine göre Vadedilen Mesih'e[AS] hastalık nöbeti geldiğinde o, o sene ramazan orucunu tutmadı ve fidye verdi. İkinci ramazan geldiğinde oruç tutmaya başladı, ancak sekiz-dokuz gün tuttuktan sonra tekrar hastalandı. Bundan dolayı kalan günlerde oruç tutmayıp fidye ödedi. Bundan sonraki sene ramazan geldiğinde on veya on bir gün oruç tuttuktan sonra tekrar hastalandığı için orucu bırakmak zorunda kaldı ve kalan günler için fidye ödedi. Ondan sonraki sene ramazan geldiğinde on üçüncü orucunu tutmuştu ki güneş batmasına az bir zaman kala hastalandığında orucunu bozdu ve tutamadığı günler için fidye ödedi. Bundan sonra ne kadar ramazan geldiyse, hepsinde eksiksiz olarak orucunu tuttu. Daha sonra hayatının son iki-üç senesinde bünyesi zayıfladığı için oruç tutamazdı. Bundan dolayı fidye ödedi. Bunun üzerine ben anneme, "o ilk bahsettiğiniz hastalık nöbetlerinde tutamadığı oruçları daha sonra kaza etti mi?" diye sorduğumda annem şöyle cevap verdi: "Hayır! Sadece fidye ödemekle yetindi."

Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA] şöyle diyor: Vadedilen Mesih[AS] o günlerde üst üste gelen baş ağrısı ve el-ayak soğuma nöbetlerinden dolayı çok zayıf düşmüştü ve sağlığı iyi değildi. Bundan dolayı anlaşıldığına göre oruç tutmayı bıraktığında bir sonraki ramazana kadar oruç tutma gücüne sahip değildi. Ancak tekrar ramazan geldiğinde

ibadet sevgisinden dolayı oruç tutmaya başlardı. Neticede tekrar hastalanır ve orucu tutamayıp fidyesini öderdi. Vallah-u ağlem.

YOLCU VE HASTA FIDYE ÖDESİN

Vadedilen Mesih[AS] şöyle buyurdu: "Allah şeriatın temelini kolaylık üzerine kurmuştur. Yolcu ve hastalar arasında gücü yetenler oruç yerine fidye versin. Fidye ise bir yoksulu doyurmaktır."

FİDYENİN GAYESİ NEDİR?

Vadedilen Mesih[AS] şöyle buyurdu: Bir keresinde fidye neden vardır, diye aklıma bir düşünce geldi. Ve fidyenin, oruç tutmaya muvaffak kılınsın diye verildiğini anladım. Güç veren ve muvaffak kılan sadece Allah'tır. Her şey Allah'tan istenmelidir. Allah mutlak manada kadirdir. Dilerse müzmin bir hastaya bile oruç tutma gücünü verir. İşte fidyenin gayesi de oruç tutma gücünü elde etmektir ve bu ancak Allah'ın lütfu ile mümkün olur. Bundan dolayı fidye veren kişi, "Ey Rabbim! Bu mübarek bir aydır ve ben bereketinden mahrum kaldım. Seneye hayatta kalıp kalmayacağımı bilmediğim gibi tutamadığım oruçların kazasını yapıp yapamayacağımı da bilmiyorum. Bundan dolayı bana güç ver," diye çok dua etmeli. Böyle yapan birine Allah'ın güç bağışlayacağından eminim.

FİDYE VERMEKLE ORUÇ MUAF OLMAZ

Hz. Muslih Mevud[RA] şöyle yazar: Fidye vermekle oruç kendiliğinden muaf olmaz. Tersine fidye vermekteki gaye şudur: Herhangi bir caiz şer'î mazeretten dolayı birisi ramazanın mübarek günlerinde diğer Müslümanlarla beraber ibadet yapamıyorsa, fidye öder. Bu şer'î mazeret, geçici ve daimi olmak üzere iki çeşittir. Gücü varsa bu her iki durumda da fidye ödenmeli. Kısacası birisi fidye verse dahi bir sene, iki sene veya üç sene sonra, sağlığı izin verdiğinde, tutamadığı oruçları kaza edecektir. Bunda bir istisna vardır: Bir kimsenin geçici olan hastalığı, o sağlığına kavuştuktan sonra bugün, yarın oruç tutarım diye niyetlenirken sağlığı daimi olarak bozulursa bu bir istisnadır. Herkim yemek yedirme gücüne sahip ise o hasta veya yolcu olduğu takdirde, ramazan ayında fidye olarak bir yoksulu doyurmalı ve daha sonra orucunu tutmalı. Vadedilen Mesih'in[AS] tutumu buydu, o hem fidye verirdi hem de ramazandan sonra tutamadığı oruçların kazasını tutardı. Ayrıca o, diğer insanlara da aynısını telkin ederdi.

FİDYE KİME VERİLMELİ

"Birisi oruç tutamadığı için bir yoksulu doyurmak zorundadır. Yemek parasını Kadiyan'daki yetimler fonuna aktarmak caiz midir," diye bir soru soruldu. Vadedilen Mesih[AS] şöyle cevap verdi: "İster kaldığı şehirde yoksulu doyursun, ister parayı yetimler fonuna göndersin, her ikisi de caizdir."

İŞÇİLER DE HASTA HÜKMÜNDEDİR

Vadedilen Mesih'e[AS] şöyle soruldu: Ramazan bazen öyle bir dönemde (sıcak mevsimde) gelir ki çiftçiler, tohum ekmek veya hasat biçmek vesair gibi işlerde çok ağır çalışmak zorunda kalırlar. Aynen bunun gibi gündelik

çalışan işçiler de oruç tutamazlar. Onlar için hüküm nedir? Vadedilen Mesih[AS] şöyle buyurdu: "Ameller niyete göre değerlendirilecektir. Bu insanlar kendi durumunu gizli tutarlar. Herkes takva ile kendi durumunu incelesin. Eğer birisi kendi yerine başkasını çalıştırabiliyorsa öyle yapsın, yoksa o hasta hükmündedir. Orucunu daha sonra müsait olduğunda kaza etsin."

وَ عَلَى الَّذِيْنَ يُطِيْقُوْنَهٗ

"Ve alellezine yutîkunehû (Bakara 185) hakkında şöyle buyurdu: Bunun manası gücü yetmeyen, demektir.

HANGİ YAŞTAN İTİBAREN ORUÇ TUTULMALIDIR

Vadedilen Mesih'in[AS] ikinci Halifesi şöyle buyurmaktadır: 12 yaşından küçük olan çocuğa oruç tutturmak bence bir suçtur. 12 ile 15 yaş arasındaki çocuğa oruç tutturmak isteyen ise hatalıdır. Çocuklar 15 yaşından itibaren oruca alıştırılmalı. 18 yaşına gelince orucun farz olduğu kabul edilmeli.

Çok iyi hatırlıyorum, biz küçükken oruç tutmaya çok hevesliydik. Ancak Vadedilen Mesih[AS] buna izin vermezdi. Bizi oruca teşvik edeceği yerde uyarırdı.

Hz. Muslih Mevud[RA] şöyle yazar: Şeriat küçük yaştaki çocukları oruç tutmaktan men etmiştir. Ancak onlar ergenlik çağına yaklaştıkça oruca alışsınlar diye birkaç gün oruç tutmalı. Vadedilen Mesih[AS] ilk kez oruç tutma iznini bana verdiğinde ben 12 veya 13 yaşındaydım. Bazı akılsız kimseler çocuk 6-7 yaşındayken ona oruç tuttururlar ve böylelikle sevap kazanacaklarını zannederler. Bu sevap değil tersine zulümdür. Çünkü bu yaşlar onların gelişme dönemidir. Şüphesiz, ergenliğe yaklaşma yaşı geldiğinde oruç farz olmak üzere olduğundan dolayı onlar oruca mutlaka alıştırılmalı. Vadedilen Mesih'in[AS] izni ve tutumuna bakıldığında, 12-13 yaşındayken çocuk oruca alıştırılmalı ve 18 yaşına varıncaya kadar her sene birkaç gün oruç tutmalı. Vadedilen Mesih[AS] birinci sene benim sadece bir gün oruç tutmama izin vermişti. O yaşlarda çocuklar oruç tutmaya çok hevesli olur ve daha fazla oruç tutmak ister. Ancak anne-babanın vazifesi onları bundan men etmektir. Daha sonra ileriki yaşlarda çocuk oruca teşvik edilmeli ve oruç tutmak konusunda cesaretlendirilmeli. Anne-baba onların

fazla oruç tutmamasına dikkat etmeli. Çocuk, bütün ramazan neden oruç tutmadı diye başkaları itiraz etmemeli. Çocuk küçük yaşta ramazan boyunca oruç tutarsa ileriki yaşlarında oruç tutamayacaktır. Çocukların bazısı doğuştan zayıf olarak dünyaya gelirler. Bazı kimseler benimle görüşmeye çocuklarıyla birlikte gelirler. Çocuğun 15 yaşında olduğunu söylerler, halbuki o çocuk 7-8 yaşında gibi görünür. Bence bu gibi çocuklar belki de 21 yaşına gelince buluğa ereceklerdir. Bunun tersine sağlıklı bir çocuk bazen 15 yaşındayken 18 yaşındaymış gibi görünür. Böyle bir çocuk, benim ifadelerimi suiistimal edip oruç tutma yaşı 18'dir derse, o beni veya Allah'ı değil, kendi kendini kandırmış olacaktır. Aynen bunun gibi küçük bir çocuk her gün oruç tutmuyorsa ve birileri onu ayıplıyorsa o ayıplayan kimse de kendi canına zulmetmiş olur.

KÜÇÜK YAŞTA ORUÇ TUTMAK YASAKTIR

Vadedilen Mesih'in[AS] kızı Hz. Nüvvab Mübareke Begüm şöyle der: Vadedilen Mesih[AS], çocuk buluğa ermeden ve yaşı küçük iken oruç tutturulmasından hoşlanmaz, bir iki gün oruç tutmasını yeterli görürdü. Annem Hz. Ammacan[RA], ilk orucumu tuttuğumda büyük bir iftar daveti vermişti ve cemaatin bütün hanımlarını iftara çağırmıştı. Bu ramazandan sonraki ramazanda veya ondan sonraki ramazanda bir kere daha oruç tutup, oruçlu olduğumu Vadedilen Mesih'e[AS] haber verdim. Onun yanında sehpa üzerinde pan duruyordu. Büyük ihtimalle annem onları oraya koymuştu. Vadedilen Mesih[AS] onlardan birisini alıp çiğnemem için bana verdi ve şöyle dedi: Sen çok zayıfsın, oruç tutma ve orucunu boz. Ben orucumu bozdum ancak bozarken Vadedilen Mesih'e[AS] dedim ki Saliha da oruçludur, o da orucunu bozmalı. Bunun üzerine Vadedilen Mesih[AS], hemen onu da çağır, dedi. Ben onu çağırdım. O geldiğinde Vadedilen Mesih[AS] ikinci panı ona verip çiğnemesini istedi ve sana oruç yok, dedi. Ben o zaman aşağı yukarı 10 yaşındaydım.

ŞEVVAL'DE 6 GÜN ORUÇ TUTMAK

Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA] annesinin kendisine şöyle anlattığını yazar: Vadedilen Mesih[AS] gençlik günlerinden bahsederken şöyle derdi: o günlerde bana, bu yolda ilerlemek için orucun gerekli olduğu anlatıldı. Bunun üzerine ben aralıksız altı ay oruç tuttum. Ailem dahil hiç kimse oruç tuttuğumu bilmiyordu. Sabah yemeği geldiğinde ben onu bir yoksula verir, akşam yemeğini kendim yerdim. Ben anneme "Vadedilen Mesih[AS] yaşlılığında da nafile oruç tutar mıydı," diye sorduğumda annem şöyle cevap verdi: "Evet! Yaşlılığında da oruç tutardı ve şevval ayının altı günlük orucuna çok önem verirdi.

O özel bir iş için duaya yöneldiğinde de oruç tutardı. Ancak hayatının son iki üç senesinde bünyesi zayıfladığından dolayı, ramazan orucunu tutamadı." Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA] şöyle yazar: Vadedilen Mesih[AS] "Kitab-ül Beriyye" isimli eserinde 8 veya 9 ay aralıksız nafile oruç tuttuğunu yazmıştır.

Vadedilen Mesih'in[AS] İkinci Halifesi şöyle yazar: Peygamber Efendimiz[SAV] sünneti

gereği, bayram günü geçtikten sonra şevval ayında 6 gün oruç tutardı. Bu sünneti ihya etmek, cemaatimiz üzerine farzdır.
Bir keresinde Vadedilen Mesih[AS] bunu teşvik etti ve Kadiyan'ın her tarafında bayramdan sonra 6 gün ramazan gibi bir hava esmişti. Hayatının son günlerinde, yaşlandığı ve hastalığı devam ettiği için Vadedilen Mesih[AS] iki-üç sene oruç tutamadı. Bilmeyenler kulaklarını açsın ve gaflet içinde olanlar uyansın. Aralarında hasta ve zayıf olanlar hariç herkes altı gün şevval orucunu tutsun. Eğer üst üste tutamazlarsa aralıklı olarak tutabilirler.

ORUÇLU İKEN AYNAYA BAKMAK

Oruçlunun aynaya bakması caiz midir, diye sorulduğunda Vadedilen Mesih[AS] "caizdir," diye cevap verdi.

ORUÇLU İKEN SAÇ VEYA SAKALA YAĞ SÜRMEK

Oruçlu iken saç veya sakala yağ sürmenin caiz olup olmadığı Vadedilen Mesih'e[AS] sorulduğunda, "caizdir" diye cevap verdi.

ORUÇLU İKEN GÖZÜ RAHATSIZ OLANIN GÖZÜNE İLAÇ DAMLATMASI CAİZ MİDİR

Oruçlu iken gözü rahatsız olanın gözüne ilaç damlatması caiz midir, diye sorulduğunda Vadedilen Mesih[AS] şöyle dedi: "Bu soru kendi zatında yanlıştır. Hasta zaten oruçtan muaftır."

ORUÇLUNUN KOKU SÜRMESİ

Oruçlunun koku sürmesi caiz midir, diye sorulduğunda Vadedilen Mesih[AS] "caizdir" diye cevap verdi.

ORUÇLUNUN GÖZE SÜRME ÇEKMESİ

Oruçlunun göze sürme çekmesinin caiz olup olmadığı sorulduğunda Vadedilen Mesih[AS] şöyle dedi: "Mekruhtur. Gündüz vakti sürme çekmesine ne gerek var, bu gece de yapılabilir."

TERAVİH NAMAZI

Gölek şehrinden Akmel bey, Vadedilen Mesih'e[AS] şöyle yazdı: Ramazan ayında insanın gece kalkması ve ibadet etmesi için telkinde bulunulmuştur. Ancak genelde emekçiler, işçiler ve çiftçiler bunu yapmakta tembel davranırlar. Bundan dolayı eğer gecenin son kısmında değil de, ilk vaktinde onlara on bir rekat teravih kıldırılırsa caiz midir? Vadedilen Mesih[AS] "caizdir" diye cevap verdi.

TERAVİH KAÇ REKATTIR?

Birisi, "eğer teravih, teheccüd namazı ise, o zaman yirmi rekat kılmanın hükmü nedir? Çünkü teheccüd namazı vitr ile birlikte toplam 11 rekattır," diye sorduğunda Vadedilen Mesih[AS] şöyle cevap verdi: "Peygamber Efendimizin[SAV] devamlı sünneti 8 rekattır. O, bunu teheccüd vaktinde kılardı. En faziletlisi de budur. Ancak gecenin ilk vaktinde kılınması da caizdir. Bir rivayete göre Peygamber Efendimiz[SAV] gecenin ilk vaktinde de bunu kıldırmıştır. Yirmi rekat kılınmaya daha sonra başlanmıştır. Ancak Peygamber Efendimizin sünneti yukarda beyan edildiği gibidir."

TERAVİH ASLINDA TEHECCÜD NAMAZIDIR

Adamın birinin Vadedilen Mesih'eAS yazdığı mektubun özeti şudur: Yolculukta namaz nasıl kılınmalı? Ayrıca teravih namazının hükmü nedir? Kendisi buna şöyle cevap verdi: "Yolculukta namaz kasr edilir (kısaltılarak kılınır). Teravih namazı da sünnettir, bunu da yerine getirmek gerekir. Bazen bunu tek başınıza iken evde kılın. Teravih aslında yeni bir namaz olmayıp teheccüdün ta kendisidir. Vitr namazı kıldığın gibi kılabilirsin."

TERAVİH KILINIRKEN, CEMAATTEN BİRİNİN KUR'AN'A BAKARAK İMAMA HATIRLATMASI

Ramazan ayında hatim ile teravih kıldıran imamın arkasındaki cemaatten hafız olmayan birisi, imamın hatasını Kur'an'a bakarak düzeltebilir mi? İkinci Halife hazretlerine bu soru sorulunca kendisi, "Ben bu konuda Vadedilen Mesih'inAS fetvasını görmedim," diye cevap verdi. Bunun üzerine Mevlevi Muhammed İsmail Bey, Vadedilen Mesih'inAS bunun caiz olduğunu söylediğini anlatınca ikinci Halife hazretleri şöyle dedi:

Eğer bu caiz ise bundan çok istifade edilebilir. Hatta bir kişi yerine dört kişi bu iş için görevlendirilebilir. Böylelikle düzeltmek için bir tek kişi teravih boyunca oturup imamı dinleyeceği yerde, dört kişi ikişer rekat dinleyebilir, bu sayede her biri imamın arkasında altışar rekat kılmış olur. Fıkıhta buna cevaz verilip verilmediği sorulduğunda ikinci Halife hazretleri şöyle dedi: Asıl hedef insanları Kur'an dinlemeye alıştırmaktır. Vadedilen Mesih'inAS bu fetvası ihtiyaç ve mecburiyetten dolayıdır. Tıpkı birisinin, ayakta namaz kılamıyorsa oturarak, oturarak kılamıyorsa yatarak kılmasının caiz olduğu gibi. Veya bir insanın elbiseleri temiz değilse ve yıkama imkanı da yoksa aynı elbise ile namaz kılmasının caiz olduğu gibi. Bu bir ihtiyaçtan kaynaklanmaktadır.

YANLIŞLIKLA YİYİP İÇMEKLE ORUÇ BOZULMAZ

Vadedilen Mesih'eAS gelen bir mektupta şöyle yazıyordu: Ben ramazan ayında sahur vaktinde içerde oturup habersizce yiyip içmeye devam ettim. Dışarı çıktığımda sahur vaktinin geçmiş olduğunu öğrendim. Acaba o günün orucunu kaza etmek gerekir

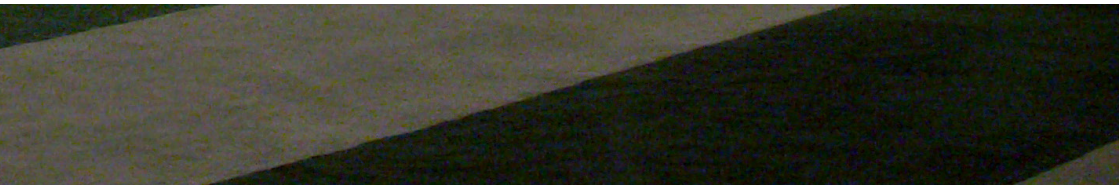

mi? Vadedilen Mesih[AS] şöyle buyurdu: "Bilmeden hata ile yiyip içme neticesinde orucu kaza etmek gerekmez."

PEYGAMBER EFENDİMİZİN[SAS] VEFAT GÜNÜNDE ORUÇ TUTMAK

Peygamber Efendimizin vefat gününde oruç tutmanın gerekli olup olmadığı sorulduğunda Vadedilen Mesih[AS] şöyle dedi: "Gerekli değildir."

MUHARREM AYINDA ORUÇ

Muharrem ayının ilk on gününde oruç tutmanın gerekli olup olmadığı sorulduğunda Vadedilen Mesih[AS] şöyle buyurdu: "Gerekli değildir."

İTİKAF

Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA] şöyle yazar: Ben hiçbir zaman Vadedilen Mesih'i[AS] itikafa çekilirken görmedim. Miya Abdullah Senurira bey de bana aynı şeyi anlattı.

İTİKAF ESNASINDA KONUŞMAK

İtikafa çekilmiş olan kimse, dünyevi işi ile ilgili şeyleri konuşabilir mi? diye Vadedilen Mesih'e[AS] sorulduğunda o şöyle dedi: "Çok mecbur kalınca konuşabilir. Ayrıca insan hasta ziyaretine gidebilir ve tuvalet ihtiyacını gidermek için dışarı çıkabilir."

İTİKAF İLE İLGİLİ BAZI ÖNEMLİ HUSUSLAR

Amritsar şehrinden Doktor İbadullah Bey ve Hoca Kemalüddin Bey itikafa çekilmişlerdi. Onlara hitaben Vadedilen Mesih[AS] şöyle dedi: "İtikaf esnasında devamlı içerde oturmak ve dışarı hiç çıkmamak şart değildir. Çatıda güneş vardır, gidip oraya da oturabilirsiniz, çünkü burası soğuktur. İnsan zaruri olan şeyleri de konuşabilir. Zaruri olan şeylere de insan dikkat etmeli, aslında müminin her işi ibadettir."

İTİKAFI BIRAKIP MAHKEMEYE DAVAYI TAKİP ETMEYE GİTMEK

Hz. Mirza Beşir Ahmed[RA] şöyle yazar: Hz.Mevlevi Şeer Ali'nin[RA] anlattığına göre Vadedilen Mesih[AS] hayatta iken Hekim Fazıl Din Behravî bir keresinde itikafa çekildi. Ancak itikaf esnasında bir davayı takip etmek için gitmek zorunda kaldı. Nitekim o itikafı bırakıp ikindi vakti gitmek üzereyken Vadedilen Mesih[AS] şöyle dedi: "Eğer mahkemeye gidecek idiysen itikafa çekilmene ne gerek vardı?"

ALLAHIM!

SENİN SEVGİNİ İSTERİM,

SENİ SEVENLERİN SEVGİSİNİ İSTERİM,

SENİ **SEVMEYE**

GÖTÜRECEK AMELİ İSTERİM.

ALLHIM! SENİN SEVGİNİ

CANIMDAN,

MALIMDAN

VE

SOĞUK SUDAN

DAHA SEVGİLİ KIL!

▶ (Tirmizî-Deavât)

KORONA AŞISI ORUCU BOZAR MI?
Oruçlu iken her türlü iğne yaptırmak yasaktır

Alfazl International Gazetesinin 9 mart 2021 tarihli sayısında haberler sayfasında, İngiltere'nin, İslami Sağlık Örgütünün verdiği, "Ramazan ayında oruç sırasında korona aşısı yaptırmakla oruç bozulmaz," görüşü yayınlanmıştı. Müslüman Ahmediye Cemaatinin görüşü buna aykırıdır. O haberden dolayı yanlış bir fikir oluşmasın diye bu konuda hz. Halifetü'l Mesih 5.'in nasihati aşağıdadır:

Hz. Halifetü'l Mesih 5.[ABA] şöyle dedi:

"İster kas içine yapılan (İM enjeksiyon) olsun, ister damardan yapılan (İntravenöz enjeksiyon) olsun, oruçlu iken her türlü aşı yasaktır. Eğer bir Ahmediye korona aşısı sırası, ramazan ayında gelirse, o, İslam'ın verdiği izinden faydalanarak aşının yapıldığı gün oruç tutmasın ve onun yerine Ramazandan sonra orucunu tamamlasın."

(Hz. Halifetü'l Mesih 5 tarafından, Alfazl International Editörü adına yazılan mektup, 13 Nisan 2021)

PANDEMİ DÖNEMİNDE HASTA OLMAYIM DİYE ORUCU BIRAKMAK CAİZ Mİ?

‘’Bugünlerde virüs salgını sebebiyle insanlar soruyorlar; (Oruç tutunca) boğaz kuruyacak ve hastalığa yakalanma ihtimali daha da artacak, oruç tutalım mı, tutmayalım mı?

Ben bu konuda genel bir fetva veya karar veremem. Genellikle şöyle cevap yazıyorum: Siz kendi durumunuza bakarak kendiniz karar verin ve temiz kalpli olarak ve takvaya bağlı kalarak kendi kalbinizden fetva alın. Kuran-ı Kerim'in emri açıktır: Hasta iseniz oruç tutmayın. Hasta olma ihtimali var diye orucu bırakmak doğru değil. Hz. Mesih-i Mevud'un (as) söylediği gibi ondan sonra, bir mazeretten ikinci mazeret ve bir bahaneden ikinci bahane oluşur sürer gider. Eğer birisi, doktorun dediğine göre bu zor olabilir, diyorsa ben de bazı uzmanlar ve doktorlardan fikir aldım. Doktorların kendi görüşlerinde ihtilaf var. Bazı uzmanlar açıkça şöyle yazdılar: Oruçtan dolayı mutlaka hastalık geleceği kesin bir şey değil. Tabii ki, eğer belirtiler ortaya çıkmışsa, öksürük veya hafif de olsa ateş varsa veya başka bir semptom görüldüyse o zaman oruç tutmayın, oruçluysanız da bozun. Doktorlar arasında da tutulmamasından yana meyilli olanlar vardır, yahut öyle şartlar getirirler ki onun neticesinde de tutmamanın daha iyi olduğu sonucu çıkar. Onların açık düşünceleri yoktur. Korkutuyorlar ve bununla birlikte diyorlar ki gıdalara dikkat ederek tutun. Şimdi, fakir halk gıdalarda, nereye kadar ve hangi şeylere dikkat edecek?

Her neyse, farklı görüşlere bakarak çıkan netice şudur ki oruç tutmakta bir sakınca yok. Ama eğer az da olsa şüphe varsa o zaman derhal orucu terk edin. Bazılarının düşüncesine göre bir evde hastalık varsa ve o şahıs kendisi sıhhatli olsa bile oruç tutmamalıdır; ama diğer doktorun görüşüne göre bunun bir gerekçesi yoktur. Her ne ise orucu açarken de başlarken de su içmek gerekir. Kendisi hakkında çok ihtiyatlı olanlar gücü de yetiyorsa, bedende suyu uzun zaman tutan yiyecekler yesinler. Velhasıl doktorların görüşlerinde ihtilaf olduğuna göre, ki bunlar arasında Amerikalı doktorlar da var, Almanyalı doktorlar da, buranın doktorları da var, o halde sebepsiz yere orucu bırakmak (olmaz). Şuna da bakmamız lazım ki, hz. Mesih-i Mevud'un (as) (bahane uydurup biz hastayız diyerek) kendi teviline güvenirler dediği zümreden olmayalım. Elbette tedbirli olmak lazım. Bazılarının su ihtiyacı o kadar az olur ki neredeyse su içmezler. Oruç da tutarlar genel olarak da su içmezler. Bizim bir büyüğümüz vardı Çodri Nazir Sahip, o, yaz sıcağında bütün gün dolaşırdı ve biz su için gelir gelmez suya doğru seğirtirdik. Ama ben ona kaç defa sorduysam azıcık su bazen içti bazen içmedi. Derdi ki benim suya ihtiyacım çok azdır. Her ne ise değişik tabiatlı kimseler oluyor. Bu durumlarda ne seviyeye kadar buna dikkat etmek gerekir. Buna, herkes kendi tabiatına bakarak kendisi karar versin ve kendi kalbinden fetva alsın.” (Hz. Halifat'ül Mesih V, Cuma Hutbesi 24.04.2020)

MİRAÇ VE İSRA

TEFSİR-İ KEBİR'DEN İNCİLER

Çeviren: Sadiq Ahmad – Osman Şeker

İsra Suresi 2. Ayetinin Tefsiri

(Birinci bölüm)

سُبْحٰنَ الَّذِیْۤ اَسْرٰی بِعَبْدِهٖ لَیْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَی الْمَسْجِدِ الْاَقْصَا
الَّذِیْ بٰرَكْنَا حَوْلَهٗ لِنُرِیَهٗ مِنْ اٰیٰتِنَا ؕ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِیْعُ الْبَصِیْرُ ۝

Ayetlerimizden bazılarını kendisine göstermek gayesiyle, geceleyin kulunu Mescid-i Haram'dan, çevresini bereketli kıldığımız Mescid'i Aksa'ya götüren (Allah,) pek yücedir. Şüphesiz yalnız O, çok işiten ve çok görendir.

(İsra Suresi, Ayet 2)

TEFSİR:

Bu ayet, müfessirlerin çok ihtilaf ettiği tartışmalı ayetlerdendir. Bu ayetle ilgili, neredeyse bütün geçmiş yazar ve müfessirler ve de bu devrin müfessirleri, detaylarında şiddetli ihtilaf olsa da burada miraç olayı anlatılmıştır derler.

NECM SURESİNDE MİRAÇ HADİSESİ:

Rivayetlerdeki ihtilaf sebebiyle bu mesele o kadar karışık bir hale geldi ki çözmem için onu birçok bölüme ayırmam gerekiyor. İlk olarak ele alacağım şey, miraç hadisesi, bu ayetten başka Kur'an-ı Kerim'in başka bir yerinde, Necm suresinde de beyan edilmiştir. Allah-u Teala orada şöyle buyurmaktadır:

اِنْ هُوَ اِلَّا وَحْیٌ یُّوْحٰی ۝ عَلَّمَهٗ شَدِیْدُ الْقُوٰی ۝ ذُوْ مِرَّةٍ ؕ
فَاسْتَوٰی ۝ وَهُوَ بِالْاُفُقِ الْاَعْلٰی ؕ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلّٰی ۝ فَكَانَ
قَابَ قَوْسَیْنِ اَوْ اَدْنٰی ۝ فَاَوْحٰۤی اِلٰی عَبْدِهٖ مَاۤ اَوْحٰی ؕ ۝
مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَاٰی ۝ اَفَتُمٰرُوْنَهٗ عَلٰی مَا یَرٰی ۝ وَ
لَقَدْ رَاٰهُ نَزْلَةً اُخْرٰی ۝ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهٰی ۝ عِنْدَهَا
جَنَّةُ الْمَاْوٰی ۝ اِذْ یَغْشَی السِّدْرَةَ مَا یَغْشٰی ۝ مَا زَاغَ
الْبَصَرُ وَمَا طَغٰی ۝ لَقَدْ رَاٰی مِنْ اٰیٰتِ رَبِّهِ الْكُبْرٰی ۝ [2]

Yani, Kur'an-ı Kerim bir ilahî vahiydir, büyük kuvvetlere sahip olan Allah Muhammed Resulüllah'a bu ilmi öğretti. O, büyük güç gösteren ve hüküm süren Allah'tır. Ve o (yani Muhammed Resulüllah[SAV]) Ufuk-i âlâ'da (yani en yüksek makamda) iken O bu kelamı nazil etti. Muhammed Resulüllah Allah'a daha da yaklaştı. Ve yaklaşıp sonra aşağı doğru geldi, yani insanoğluna yaklaştı. Nihayet o, iki yayın ortasındaki kiriş gibi oldu. Hatta bundan bile daha yakın. Yani, iki ortak kiriş yerine bir tek kiriş oldu. Bu durumda Allah-u Teala kuluna, bu Kur'an'da mevcut olan vahyi nazil etti. Kalp gördüğünde yanılmadı (aksine gerçekten öyle görmüştü) Sizler onunla, onun gördüğü hakkında mı tartışıyorsunuz? Halbuki o bunu, bir defa değil, iki defa gördü. Bu manzaranın yeri Sidret-ül Münteha'dır. Sidret-ül Münteha'nın yanında cennet vardır. O bu manzarayı, Sidre'yi harikulade görkemli bir parıltı örttüğünde görmüştü. Göz de o zaman yanılmadı ne bir şeyi eksik gördü ne de fazla. (Bilakis, ne gördüyse doğru gördü.) O zaman, (Muhammed Resulüllah[SAV].) O'nun (yani Allah-u Teala'nın) çok büyük mucizelerini gördü.

2 Necm Suresi, ayet 5-19

Bu ayetler miraç olayına işaret etmektedir. Ve bunun delili şudur ki, bu ayetlerde bahsedilen konuların hepsi miraç ile ilgilidir. Mesela;

1-Peygamber Efendimizin[SAV] Sidret-ül Münteha'ya kadar gitmesi
2-O zaman Sidret-ül Münteha'da bir şeyin nazil olması
3-Onun yanında cenneti görmesi
4-Kab-ı Kavseyn durumunun oluşması
5-Allah-u Teala'yı görmesi
6-İlahî kelamın orada nazil olması

Bütün bunlar miraç hadislerinde yer alan şeylerdir.

PEYGAMBER EFENDİMİZİN SİDRET-ÜL MÜNTEHA'YA KADAR GİTMESİ

Nitekim Sidret-ül Münteha'yı miraçta görmek, hz. Ebu Hüreyre'nin rivayetinde yer almaktadır ki buna, İbn Cerir, İbn Ebi Hatim, İbn Merdiveyh, El Bezzar, Ebu Ya'la ve Beyheki, altı hadis toplayıcısı kendi kitaplarında naklettiler. Bunun kelimeleri şöyledir:

ثُمَّ انْتَهى إِلَى السِّدْرَةِ

(sümmenteha iles-sidreti). Sonra Peygamber Efendimizin miraç gecesi semaya gitmesi ve sonra peygamberlerle görüşmesinden sonra ilerledi ve Sidret-ül münteha'ya kadar vardı.

Aynı şekilde İbn Cerir, İbnü'l Münzer, İbni Ebi Hatim, İbn Merdiveyh, El Beyheki ve İbn Asakir, Miraç ile ilgili Ebu Said Hudri'den rivayet ettiler. Onda da gökyüzüne gitmek ve peygamberlerle görüşmeden sonra Sidret-ül münteha'ya kadar gitmekten bahsedildi.

Aynı şekilde Müsned Ahmed bin Hanbel, Buhari, Müslim ve İbnCerir'de Malik İbn Sa'saa'nın miraç ile ilgili rivayetine yer verildi. Onda da

ثُمَّ رُفِعْتُ إِلى سِدْرَةِ الْمُنْتَهى

"sümme rufi'tü ila sidreti'l münteha" yani, peygamberlerle çeşitli semalarda görüştükten sonra kaldırılıp sidretü'l münteha'ya kadar götürüldüm", yazılıdır. Ayrıca Buhari, hz. Enes'den[RA] rivayet etti. Onda da gökyüzüne gidip peygamberlerle görüştükten sonra Sidretü'l münteha'ya kadar gitmekten bahsedildi.

SİDRET-ÜL MÜNTEHA'DA BİR ŞEYİN NAZİL OLMASI

Kur'an ayetlerinde söylenen ikinci konu,

إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَى ﴿١٦﴾

Kelimelerinden anlaşıldığı gibi hz. Resulüllah[SAV] Sidretü'l münteha'ya kadar varınca o zaman onu bir şey kapladı. Miraç hadislerinde bundan da bahsedilmektedir. Nitekim hz. Ebu Hüreyre'nin rivayetinde bundan yukarda bahsedildi. Peygamber Efendimiz[SAV] Sidretü'l münteha'ya kadar varınca

فَغَشِيَهَا نُورُ الْخَلَّاقِ عَزَّ وَجَلَّ

Yani o zaman Allah'ın nuru Sidre'yi kapladı. Ayrıca Müslim'in Enes'den[RA], miraç ile ilgili rivayet ettiği hadisin kelimeleri şöyledir:

فَلَمَّا غَشِيَهَا مِنْ أَمْرِ اللهِ مَا غَشِيَ تَغَيَّرَتْ فَمَا أَحَدٌ مِنْ خَلْقِ اللهِ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَنْعَتَهَا مِنْ حُسْنِهَا

Yani Peygamber Efendimiz, Sidretü'l münteha'ya kadar varınca Allah-u Teala'nın özel bir lütfu Sidre'yi kapladı ve Sidre'de öyle bir değişim oldu ki hiç kimse onun güzelliğini tarif edemez.

SİDRE'NİN YANINDA CENNETİ GÖRMESİ

Kur'an ayetlerinden anlaşılan üçüncü konu, Peygamber Efendimiz[SAV] Sidre'nin yanında cenneti de gördü. Miraç hadislerinde bundan da bahsedilmektedir. Nitekim hadiste şöyle buyruldu: Peygamberler ile görüştükten sonra

ثُمَّ اِنِّیْ رُفِعْتُ اِلَی الْجَنَّةِ

(sümme innî rufi'tu ilel-cenneti) "sonra ben cennete götürüldüm." Ve ondan sonra da

ثُمَّ اِنِّیْ رُفِعْتُ اِلٰی سِدْرَةِ الْمُنْتَهٰی

(sümme innî rufi'tu ila sidreti'l münteha) yani cennetten sonra Sidretü'l münteha'ya kadar götürüldüm. Bu, Ebu Said Hudri'nin[RA] rivayetidir ve İbn Cerir nakletmiştir. Buna ilaveten diğer hadis kitaplarında da yer almaktadır.

KAB-I KAVSEYN DURUMUNUN OLUŞMASI

Necm suresinde beyan edilen dördüncü konu şudur: Bu manzaralar sırasında bir durum oluştu ve onun adı

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰی ۝٩

Konuldu. Miraç hadislerinde bundan da bahsedilmektedir. Nitekim hz. Ebu Said Hudri'nin[RA] yukarda bahsedilen rivayetinde Sidretü'l münteha'dan bahsedildikten sonra şu kelimeler yer almaktadır:

فَكَانَ بَيْنِیْ وَبَيْنَهُ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰی

Yani, benimle onun arasında sadece "Kab-ı Kavseyn" yahut ondan da az fark kaldı. (Ben şu anda hadisin kelimelerinin anlamının ne olduğunu açıklamıyorum, sadece şunu söylüyorum ki miraç hadislerinde, Necm suresinde beyan edilen durumların aynısı anlatılmıştır.)

ALLAH-U TEALA'YI GÖRMESİ

Necm suresinin ayetlerinde söylenen beşinci şey,

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَاٰی ۝١١

Ayetinde işaret edildiği gibi, orada hz. Resulüllah'ın[SAV] Allah'ı gördüğüdür. Miraç hadislerinde de bu konu birçok rivayette beyan edildi. Nitekim Hz. Esma binti Ebi Bekr'in[RA] bir rivayetini İbn Merdiveyh nakletti. Şöyle denmektedir: Peygamber Efendimiz, Sidretü'l münteha'dan bahsediyordu ki ben, Ya Resulallah! Orada ne gördünüz, diye sordum. Kendisi cevaben şöyle buyurdu: Ben orada bir şeyler gördüm. Hz. Esma[RA] diyor ki, kendisi bundan, Allah'ı gördüğünü kastetti. Hz. İbn Abbas'ın[RA] rivayetini Müslim nakletti. Onda yukardaki ayetten bahsettikten sonra şunu beyan etti:

رَاٰهُ بِفُؤَادِهٖ مَرَّتَيْنِ

Hz. Resulüllah[SAV] kendi kalp gözüyle Allah-u Teala'yı iki defa gördü.

İLAHÎ KELAMIN ORADA NAZİL OLMASI

Necm suresinde beyan edilen altıncı konu,

فَاَوْحٰۤی اِلٰی عَبْدِهٖ مَاۤ اَوْحٰی ۝١٠

Kelimelerinden anlaşıldığı gibi, Sidretü'l münteha'nın yakınında Allah-u Teala Peygamber Efendimizle konuştu. Miraç hadislerinde bundan da bahsedilmektedir.

Nitekim Ebu Hüreyre'nin[RA] yukarda

yazılan rivayetinde şöyle geçmektedir: Kendisi Sidretü'l münteha'nın yanına vardığında

فَكَلَّمَهُ اللّٰهُ تَعَالٰى عِنْدَ ذٰلِكَ

Allah-u Teala Sidre'nin yanında kendisiyle konuştu. Aynı şekilde İbni Ebi Hatem Enes bin Malik'ten[RA] rivayet etmiştir. Onda da şu kelimeler vardır: Ben Sidre'nin yanına vardığımda

قَالَ اللّٰهُ لِيْ يَا مُحَمَّدُ

Allah-u Teala benimle konuştu ve buyurdu ki Ey Muhammed!.... (devamı uzundur) Yukarda beyan edilen, Necm suresinin ayetleri ve miraç hadisleri arasındaki benzerliklerden kesin olarak ispatlanmaktadır ki Necm suresinde kesinlikle miraçtan bahsedilmiştir.

NECM SURESİ'NİN NÜZUL ZAMANI / NECM SURESİNİN OKUNMASI VE KAFİRLERİN SECDESİ

Necm suresinde geçen görüşmenin ve Sidretü'l münteha'yı görmenin miraç ile alakası olduğunu ispatladıktan sonra söylemek istediğim şudur ki Necm suresi herkesin ittifakı ile, peygamberliğin beşinci yılında yahut ondan önce nazil oldu. Ve onun nüzulünün öyle büyük bir olayla ilgisi vardır ki nazil olma vakti ile ilgili hiçbir şüphe olamaz. O olay şöyledir: Nübüvvetin beşinci yılında Recep ayında, Resul-i Kerim[SAV] bazı sahabelerine Habeşistan'a hicret etmelerini salık verdi ve şöyle buyurdu: Mekke'de zulüm son haddine vardı, (batıya doğru işaret ederek) o tarafta bir ülke var, orada hiç kimseye zulmedilmez, oraya gidin. Peygamber Efendimizin[SAV] emri üzerine bazı sahabeler yukarda bahsedilen ayda ve bahsedilen yılda Mekke'den Habeşistan'a doğru yola çıktılar. Onlar arasında Peygamber Efendimizin[SAV] damadı hz. Osman[RA] ve kızı hz. Rukiyye[RA] da vardı. Kafirler sahabelerin hicretini öğrenince onların peşine düştüler ama yakalayamadılar. Kafirler yetişemeden onlar gemiye binip Habeşistan'a doğru yola çıktılar. Ve orada güvenle yaşamaya başladılar. Kafirler bunu haber alınca Amr bin As ve Abdullah bin Rabia'yı delege yaparak, onları geri döndürmesi için Necaşi'nin yanına yolladılar. Fakat Necaşi onların isteğini kabul etmedi ve bu delege başarısız olarak geri döndü. Bu delegenin dönüşünden sonra bir gün kafirler Hz. Resulüllah'ın[SAV] yanına geldiler ve Kur'an okumasını istediler. Peygamber Efendimiz[SAV] Necm suresini okudu. Bu surede secde ayeti vardır ve Peygamber Efendimiz[SAV] orada secde etti ve bütün kafirler de birlikte secde ettiler ve Mekke'deki herkesin Müslüman olduğu yahut en azından liderlerinin Müslüman olduğu haberi yayıldı. Kafirler sonradan, hz. Resulüllah'ın[SAV] bu sureyi okurken onların tanrılarını da övdüğünü ve bu yüzden secde ettiklerini ileri sürdüler. Müslümanlar derler ki, şeytan o zaman bu kelimeleri yüksek sesle söylemişti, onları söyleyen hz. Resulüllah[SAV] değildi. (Benim incelememin sonucu şudur ki, kafirler Müslümanları geri getirme çabalarında başarısız olunca, kendiliklerinden geri dönsünler diye, Mekke halkının Müslüman olduğu yalanını Habeşistan'a ulaştırmışlardı. Bazı Müslümanlar geri geldiklerinde, Mekke'ye yaklaşınca bu haberin yalan olduğunu anlayacaklar ve geri dönecekler korkusuyla, kafirler bu yönteme başvurdular. Yani Peygamber Efendimize[SAV] gelip Kur'an dinlemek istediklerini söylediler ve secde ettiler. Ta ki halk arasında böyle bir haber yayılsın ve Müslümanlar Habeşistan'a geri dönmesinler. Bu hileden faydalanınca daha sonra kendilerine tabi olanların karşısında utançtan kurtulmak için, Resul-i Kerim[SAV] müşrikane sözler söylemişti, biz o yüzden secde ettik, yalanını söylediler. Her ne ise, bu tafsilatın yeri burası değildir. Bu konu Hac suresi ve Necm suresinde beyan edilecek inşallah.)

Velhasıl birinci hicretin üzerinden daha üç ay geçmemişti ki bazı Müslümanlar, Mekke halkının Müslüman olduğu haberini duyup Habeşistan'dan Mekke'ye geri döndüler. Bütün tarih ve hadis kitaplarında anlatılmış olan bu olaydan ispatlanmaktadır ki Necm Suresi, Nebevi 5 yılı Şevval ayından önce kesinlikle nazil

olmuştu. Ve bu surede miraç olayı da yer almaktadır. Bu yüzden miraç olayı kesinlikle Nebevi 5 yılı Şevval ayından önce olmuştu.

İSRA SURESİNDE BEYAN EDİLEN OLAYIN TARİHİ

Miraç olayının tarihini söyledikten sonra şimdi ben, İsra suresinde beyan edilen, araştırdığımız bu olayı ele alıyorum. Bu olayla ilgili Zürkani Şerh Mevahib'de şöyle yazmıştır: Bu olay, Nübüvvetin 11. Yılında, Rebiü'l Evvel, yahut Rebiü's Sani, yahut Recep, yahut Şaban ayında oldu.
Hıristiyan tarihçiler, Nübüvvetin 12. Yılı olarak kabul ettiler.
Hadislerde bununla ilgili aktarılan rivayetler de o zamanı tasdik ediyor. Nitekim İbni Merdiveyh, Hz. Abdullah bin Ömer'den[RA] şöyle rivayet etmiştir:

قَالَ أُسْرِيَ بِالنَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيْلَةَ سَبْعَةِ عَشَرَ مِنْ شَهْرِ رَبِيعِ الْأَوَّلِ قَبْلَ الْهِجْرَةِ بِسَنَةٍ

Yani, Abdullah bin Ömer diyor ki, Resul-i Kerim'in[SAV] İsra hadisesi, hicretten bir yıl önce 17 Rebiü'l Evvel'de gerçekleşti.
Aynı şekilde Beyheki, İbn Şehab'dan şöyle rivayet etmiştir: Medine'ye teşrif etmeden bir yıl önce bu olay gerçekleşti.

Ayrıca Beyheki, Sadi'den rivayet etmiştir ki hicretten yaklaşık altı ay önce bu olay oldu.
Ayrıca İbn Saad, hz. Ümmü Seleme'den rivayet etmiştir ki bu olay hicretten bir yıl önce 17 Rebiü'l Evvel'de gerçekleşti.
Bütün bu rivayetlerden, İsra olayının hicretten altı ay veya bir sene önce geçtiği, kesinlik seviyesindedir.
İlaveten bunu destekleyen başka deliller de vardır. Şi'b-i Ebi Talib'e, Peygamber Efendimiz ve sahabeleri nübüvvetin 7. Yılında girmişler ve 10. Yılda oradan çıkmışlardı. Bu olay Şi'b-i Ebi Talib'den çıktıktan sonra olmuştur. Bunun delili de şudur: İsra hadisi ile ilgili bir tek şahit vardır, o da Ebu Talib'in kızı ve Peygamber Efendimizin[SAV] amca kızı Ümmü Hani'dir. O şöyle beyan etmiştir: Bu olayın olduğu gece Resul-i Kerim[SAV] benim evime teşrif etmişti. Birçok sahabe de, o gece Peygamber Efendimizin[SAV] Ümmü Hani'nin evinde olduğunu beyan ettiler. Ve şu da apaçıktır ki Peygamber Efendimiz[SAV] Hz. Hatice'ninra hayatında yahut Ebu Talib'in hayatında Ümmü Hani'nin evinde kalamazdı. Kısacası Peygamber Efendimizin[SAV] o günlerde Ümmü Hani'nin evinde kalması gösteriyor ki bu olay, Hz. Hatice ve Ebu Talib'in vefatından sonraki bir olaydır ve onların her ikisinin vefatı da Nübüvvetin 10. yılında oldu. Bu şahitlikten de çıkan netice şudur ki bu olay Nübüvvetin 11. Yılında oldu.
Özetle, tarih, hadisler ve mantıki netice, İsra hadisesinin Nübüvvetin 11. – 12. yılında olduğudur. Ben daha önce ispat etmiştim ki miraç hadisesi Nübüvvetin 5. Yılından önce olmuştu. Bu iki hadisenin tarihleri arasında altı-yedi sene fark varken bunların tek bir olay olduğu hiçbir şekilde söylenemez. Gerçek şudur ki miraç hadisesi başkadır, Beytü'l Mukaddes'e gitme hadisesi başkadır.

MİRAÇ VE İSRA OLAYLARININ FARKLI ZAMANLARDA GERÇEKLEŞTİĞİNİN BİR DELİLİ DAHA

Tarihi şahitlere ilaveten başka bir nokta daha benim vardığım neticeyi destekliyor. O da şudur: Miraç hadisinden bellidir ki beş vakit namazın farz kılınışı miraç hadisesinde oldu. Şimdi eğer bu iki olay tek olay sayılırsa, beş vakit namazın nübüvvetin 11.-12. yılında farz olduğuna

inanmak gerekecektir ki bu kesinlikle yanlıştır. Beş vakit namazın farz oluş zamanı, peygamberliğin başlangıç zamanından ispatlanmaktadır ve bütün Müslümanlar bu konuda bir fikirdedir. Velhasıl bundan ispatlanmaktadır ki miraç nübüvvetin erken döneminde oldu, halbuki İsra hadisesi 11.-12. yılda oldu.

KUR'AN-I KERİM'DE İKİ MİRAÇ'TAN BAHSEDİLDİ

Hatta ben şunu söyleyeceğim ki Kur'an-ı Kerim'de iki miraç olduğuna dair delil bulunmaktadır. Bundan, şunu anlatmak için bahsedilmiştir: Necm süresinde bahsedilen miraç, ikinci miraçtır. Yoksa birinci miraç, peygamberlik verilirken yahut hemen akabinde olmuştu ve namazlar o miraçta farz olmuştu. Nitekim Buhari, Enes'den[RA] rivayet etti ve İbn Cerir de kendi tefsirinde bu rivayeti beyan etti.

جَآءَهٗ ثَلَاثَةُ نَفَرٍ قَبْلَ اَنْ يُّوْحٰى اِلَيْهِ ـــ الخ

Hz. Resulüllah'ın[SAV] yanına üç melek geldi. Bu olay peygamberlikten öncedir. Devamında miraç olayı anlatılmaktadır ve de orada Beytü'l Mukaddes'e doğru gitmekten bahsedilmemiş, aksine doğruca göğe gitmekten bahsedilmiştir. Ve sonunda da namazların farz oluşundan bahsedilmektedir. Bu hadisten anlaşılmaktadır ki miraç olayı en azından bir defa peygamberlik verilmesinden hemen önce yahut o anda oldu. Doğrusu da budur. Çünkü namazlar İslam'ın başlangıcından itibaren farzdır ve peygamberlikten sonra namazın farz olmadığı bir tek yıl bile geçmedi. (Araştırmacıların çoğu, peygamberlikten önce değil, peygamberlik anında olduğu fikrine meyillidir. Ravi, zamanın birbirine yakınlığı sebebiyle yanlış anlamıştır. Bana göre de doğru olan budur. Çünkü peygamberlikten önce namazların farz olması akla aykırıdır.)

MİRAÇ VE İSRA İKİ AYRI OLAYDIR

Özetle miraç ve İsra iki ayrı olaydır. Ve de Necm suresinin ayetlerinden anlaşıldığı gibi miraç olayı da iki defa olmuştur.

Hadislerden öğrenildiğine göre bir miraç peygamberliğin başlangıç günlerinde oldu. Hatta diyebiliriz ki bu miraç'ta şer'î peygamberliğin temeli atıldı ve namazlar farz edildi. İkinci miraç, peygamberliğin 5. Yılında oldu. Veyahut o da ondan önce olmuştu da sadece bahsedilmesi Necm suresinde oldu. İsra hadisesi ise kesinlikle ayrıdır ve peygamberliğin 11.-12. yılında gerçekleşti. Mütevatir hadisler ve tarihi rivayetlerden ispatlandığı gibi o zaman hz. Hatice[RA] vefat etmişti ve Peygamber Efendimiz[SAV] Ümmü Hani'nin[RA] evinde kalıyordu.

OLAYLARIN İSPATLADIĞINA GÖRE MİRAÇ VE İSRA İKİ AYRI OLAYDIR

Tarihi tanıklıkları sunduktan sonra şimdi ben olayların şahitliğinden bu iki olayın ayrı ayrı olduğunu ispat ediyorum.

1. ŞAHİTLİK

Bu konuda ilk şahitlik bizzat Kur'an-ı Kerim'in şahitliğidir. Kur'an-ı Kerim'de Necm suresinde miraç olayı beyan edilmiştir ve onda Beytü'l Mukaddes'e gitmekten bahsedilmedi. Buna karşılık İsra suresinde Beytü'l Mukaddes'e kadar gitmekten bahsedildi ama Göğe gitmenin işareti bile yok. Bundan apaçık anlaşılıyor ki bu iki olay ayrı ayrıdır. Bu yüzden de onları birlikte zikretmenin hiçbir gereği yoktur. Yoksa aynı olayın son kısmının altı yıl önce Kur'an-ı Kerim'de beyan edilmesi ve onun ilk kısmının altı yıl sonra beyan edilmesi son derece acayip bir şeydir.

2. ŞAHİTLİK

Bu iki konunun ayrı ayrı olmasının, olaylara dayalı ikinci tanığı şudur: Bu olayın tanığı sadece bir kişidir ve o Ümmü Hani'dir. Peygamber Efendimiz[SAV] o gece bu olay olduğunda Ümmü Hani'nin evindeydi. O şöyle der: Resulüllah[SAV] Beytü'l Mukaddes'e doğru isra olayını herkesten önce bana anlatmıştı ve sabah vakti diğer insanlara bahsetmeden önce anlatmıştı. Ben, acayip olması sebebiyle insanlar bu olayı inkâr ederler ve muhalefet artar düşüncesiyle insanlara bunu anlatmaktan vazgeçirmeye de çalışmıştım. Fakat Peygamber Efendimiz[SAV] benim sözümü kabul etmedi.

Peygamber Efendimizin[SAV] hadiseyi ilk önce kendisine anlattığı zat, olayın tanığından, en az yedi muhaddis kendi kitaplarında bu olayı rivayet ettiler. Ve dört değişik ravi vasıtasıyla rivayeti naklettiler. Fakat bu dört rivayette Peygamber Efendimiz sadece şu kadar beyan etti ki ben Beytü'l Mukaddes'e kadar gidip gece sona ermeden geri geldim. Eğer Peygamber Efendimiz[SAV] o zaman gökyüzüne gittiğinden de bahsetseydi, ilk tanık olan Ümmü Hani[RA] bir yerde olmazsa başka bir yerde, Beytü'l Mukaddes'ten gökyüzüne gitmekten bahsederdi. Fakat o ne zaman bahsederse ve kime bahsederse sadece şunu söylüyor: Resul-i Kerim[SAV], ben Beytü'l Mukaddes'e kadar gidip geri geldim, buyurdu. Bundan da açıkça bellidir ki Beytü'l Mukaddes'e kadar gitme olayı ayrıdır ve gökyüzüne miraç olayı başkadır.

3. ŞAHİTLİK

Olaylar bakımından üçüncü tanıklık şudur: Bu olayı rivayet edenlerden bazıları doğruca gökyüzüne gitmekten bahsettiler, Beytü'l Mukaddes'e kadar gitmekten bahsetmediler. Bazıları ise Beytü'l Mukaddes'e kadar gidip sonra gökyüzüne gitmekten bahsettiler. Bazıları da Beytü'l Mukaddes'e kadar gitmekten bahsettiler devamında gökyüzüne gitmekten asla bahsetmediler. Ancak hatırı sayılır bir kısmı, Peygamber Efendimiz Beytü'l Mukaddes'ten ayrılınca Mekke'ye geri döndüğünü, açıkça söylediler.

Şu açıktır ki doğruca gökyüzüne gittiğinden bahsedenlerin tanıklığı da miraç olayının ayrı bir olay olduğudur. Çünkü eğer Peygamber Efendimiz[SAV] evden doğruca gökyüzüne doğru

götürüldüyse, o zaman Beytü'l Mukaddes yol üzerinde olamazdı. Bu raviler, Enes, Malik bin Sa'sa ve Ebu Zer'dir. Ebu Zer, başlangıçta iman edenlerden idi ve bu olayın başlangıcını dinleyenlerdendi.

Aynı şekilde Beytü'l Mukaddes'e kadar gittiğinden bahsedip devamında gökyüzüne gitmesinden bahsetmeyenlerin tanıklığından da ispatlanan şudur ki Beytü'l Mukaddes'e doğru isra olduğunda o zaman Peygamber Efendimiz[SAV] gökyüzüne götürülmedi. Yoksa isra olayını beyan eden kimselerin, onun en önemli kısmını, yani gökyüzüne götürülmesi ve Allah-u Teala ile konuşması ve O'nunla buluşması bölümünü bırakmaları nasıl mümkün olabilir. Böyle rivayet edenler Enes[RA] ve Abdullah bin Mesud'dur[RA]. Ve Abdullah bin Mesud[RA] da başlangıçta İslam'a girenlerden ve daima Peygamber Efendimizin[SAV] yanında olanlardan biridir.

Peygamber Efendimizin[SAV] sadece Beytü'l Mukaddes'e gittiği ve sonra geri geldiği açık bir şekilde öğrenilen, üçüncü türlü rivayetlere gelince, bu apaçık delildir ki Beytü'l Mukaddes'e isra ile birlikte gökyüzüne miraç olmadı. Aksine bu defa Efendimiz[SAV] sadece Beytü'l Mukaddes'e kadar götürülmüştü. Bu hadislerin ravileri, Abdullah bin Mesud, İbni Abbas, Şeddad bin Evs, Ümmü Hani, Hz. Aişe ve Hz. Ümmü Seleme'dir. Bunlardan Abdullah bin Mesud'un rivayetinden yukarda bahsettim. Abdullah bin Abbas[RA] Hz. Resulüllah'ın[SAV] amcası olan Hz. Abbas'ın oğludur. Bu olay evde gerçekleştiği için onun doğru halini bilme imkanı en fazla ondaydı. Hz. Aişe ve hz. Ümmü Seleme[RA], Peygamberimizin pak zevcelerindendir ve bu olayın en iyi şahitleri olabilirler. Sonra Ümmü Hani[RA] var ki bu hadise onun evinde geçti. Ve Peygamber Efendimiz[SAV] bu olayı ilk önce ona anlattı. Bu konuda bütün ravilerin rivayetlerine yer vermek zor, o yüzden bazı rivayetleri beyan ediyorum.

Hz. Ümmü Hani[RA] şöyle der: İsra'nın sabahında Resulüllah[SAV] bana şöyle dedi: Ümmü Hani! Ben yatsı namazını sizlerle birlikte kıldım. Sonra ben Beytü'l Mukaddes'e gittim ve orada namaz kıldım ve şimdi sizlerle birlikte sabah namazı kılıyorum.

Hz. Aişe'nin[RA] rivayeti şudur: İsra hadisesi olduğunda insanlar koşarak Hz. Ebubekir'in[RA] yanına geldiler ve ona, arkadaşının ne söylediğinden haberin var mı, dediler. O, ne diyor dedi. Onlar cevaben şöyle dediler: O diyor ki, ben gece Beytü'l Mukaddes'e gidip geldim. Eğer Peygamber Efendimiz[SAV] bununla birlikte miraçtan da bahsetmiş olsaydı kafirler buna daha fazla gürültü koparırlardı. Ancak onlar sadece, Resulüllah'ın[SAV] gece Beytü'l Mukaddes'e kadar gittiğini söylediğinden bahsettiler. Sonra Hz. Ebubekir[RA] Peygamber Efendimizi[sav] tasdik edince insanlar, acaba sen, bu akla aykırı şeyi bile kabul edecek misin? Diye sordular. Bunun üzerine Hz. Ebubekir[RA] şöyle dedi: Ben şunu dahi kabul ediyorum ki sabah akşam ona gökten kelam inmektedir.

Bu cevaptan da açıkça bellidir ki bu olayla birlikte gökyüzüne gitmekten asla bahsedilmedi. Yoksa, kelam inmesi, gökyüzüne bizzat gidip gelmekten daha acayiptir asla denemez. Ve bu durumda Hz. Ebubekir[RA] asla verdiği delili veremezdi. Ve itiraz edenler de bu cevabı duyup seslerini kesmezlerdi. Onlar mutlaka cevap verecekler ve diyeceklerdi ki, sizin efendiniz bizzat gökyüzüne gittiğini iddia ediyor ve siz gökyüzünden vahiy gelmesini bu haberle mukayese ediyorsunuz. Fakat onlar da devamında

böyle bir şey demediler. Bundan anlaşılıyor ki o zaman hz. Resulüllah[SAV] sadece Beytü'l Mukaddes'e kadar gitmekten bahsetmişti. Gökyüzüne gitmenin bu olayda hiçbir bahsi yoktu.

Abdullah bin Mesud'un[RA] rivayetinde, Beytü'l Mukaddes'te peygamberlere namaz kıldırmasından bahsedildikten sonra şu kelimeler var:

ثُمَّ انْصَرَفْنَا فَأَقْبَلْنَا

Sonra biz oradan döndük ve Mekke'ye doğru hareket ettik.

4. ŞAHİTLİK

İsra hadisesinin ayrı bir hadise olduğuna dair, olaylara dayalı dördüncü tanıklığı şudur: Beytü'l Mukaddes'e kadar gittikten sonra gökyüzüne gitmesinden bahsedilen rivayetlerde dönüşte yine Beytü'l Mukaddes'e inmesinden bahsedilmekte ve oradan da Mekke'ye geri döndüğü anlatılmaktadır.

Şimdi her aklı başında insan anlayabilir ki, Beytü'l Mukaddes'e uğrayarak gökyüzüne gitmek akla uyabilirdi. Çünkü onda Efendimizin, peygamberlerin büyük bir topluluğunun Allah'ın mesajını ulaştırdığı yerde namaz kılmasında faydalı bir gaye vardı. Fakat Efendimiz[SAV] bunu yaptıktan sonra gökyüzüne gittiyse o halde dönüş neden yeniden Beytü'l Mukaddes'ten oldu. Neden Peygamber Efendimiz[SAV] Beytü'l Mukaddes'e geri getirilip oradan da Mekke'ye ulaştırıldı. Eğer dönüş vaktinde de Efendimizin[SAV] Beytü'l Mukaddes'te yaptığı bir iş söylenilse o zaman anlaşılabilirdi ki o iş eksik kalmıştı da o yüzden Efendimiz[SAV] Beytü'l Mukaddes'e geri getirilmişti. Fakat bir tek rivayette bile gökyüzünden dönüşte Peygamber Efendimizin[SAV] Beytü'l Mukaddes'te herhangi bir şey yaptığına dair hiçbir zikir mevcut değil. Peki bu meşakkatin sebebi neydi? Eğer gökyüzünün yolunun sadece Beytü'l Mukaddes'ten geçtiği ve orada bir merdiven olduğu kabul edilirse o zaman Efendimizin[SAV] mecburen oraya indirildiği anlaşılabilirdi. Ama eğer öyle bir şey yoksa ve her Müslümanın inancına göre de gökyüzüne çıkmak için bir merdivene ihtiyaç yoktur, o halde dönüşte hiçbir iş olmaksızın Efendimizin[SAV] Beytü'l Mukaddes'e getirilmesi ve sonra Mekke'ye getirilmesi kesinlikle akla aykırıdır. Bana göre bunun bir tek açıklaması olabilir: Hz. Enes[RA] miraç ve Beytü'l Mukaddes'e isra olaylarını anlattı ve bir ravinin zihninde her iki konu karışıp bir tek olay olarak kaldı. Diğer taraftan o iyi hatırlıyordu ki İsra rivayetinde Beytü'l Mukaddes'e gitmekten ve oradan geri gelmekten bahsetmişti. Bu sebeple o mecburen öyle zannetti ki miraç hadisesinde gökyüzünden dönüşte Efendimiz[SAV] Beytü'l Mukaddes'e indi ve oradan da Mekke'ye teşrif etti.

Miraç ve isra olayları neden karıştırıldı?

Burada bir soru ortaya çıkmaktadır: Bu kadar karıştırma nasıl oldu? Bunun cevabı şudur: Arapçada ister gökyüzüne gitmekten ister yeryüzünde sefer (yolculuk) yapmaktan bahsedilsin, eğer gece vakti bir yolculuk olursa ona isra denilir. Bu yüzden miraç ile ilgili olarak da isra kelimesi kullanılırdı, Beytü'l Mukaddes'e doğru gitme hadisesinde de isra kelimesi kullanılırdı. Çünkü her iki olay da gece vakti olmuştu. Şimdi bir taraftan her iki olay da gece olmuştu ve diğer taraftan her ikisindeki birçok şey birbirine benzerdi. Mesela her ikisinde de burak kelimesi geçmektedir. Beytü'l Mukaddes'e isra olayında da peygamberlerle buluşma geçmekte, miraçta da. Beytü'l Mukaddes'e isra olayında da namaz kıldırmaktan bahsedilir, miraç'ta da. Velhasıl isimler ve

yapılanların detaylarında bir yere kadar ortaklık vardı ve manevi alemin acayip bir manzarasından bahsediliyordu. Bu yüzden bazı ravilerin zihninde birleştirme oldu ve onlar her iki olayı tek zannederek birleştirip beyan etmeye başladılar. Ama hafızası kuvvetli olanlar miraç hadisesini sahabeden duydularsa daha başından itibaren, Peygamber Efendimizin[SAV] evden kaldırılarak gökyüzüne doğru götürüldüğü şeklinde beyan ettiler. Ve eğer onlar sahabeden Beytü'l Mukaddes'e isra olayını dinlediler se Beytü'l Mukaddes'e kadar olan hadiseyi anlattılar. Gökyüzüne gitmekten bahsetmediler.

Her iki olay da isra adıyla anılıyordu.Her iki olayın sahabeler arasında isra adıyla anıldığının delili hadislerde vardır. Müsned Ahmed bin Hanbel, Buhari, Müslim ve İbn Cerir'de, Malik bin

أَنَّ نَبِيَّ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَدَّثَهُمْ عَنْ لَيْلَةٍ أُسْرِيَ بِهِ
قَالَ بَيْنَمَا أَنَا فِي الْحَطِيمِ وَرُبَّمَا قَالَ قَتَادَةُ فِي الْحِجْرِ مُضْطَجِعًا
إِذْ أَتَانِي آتٍ فَجَعَلَ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ الْأَوْسَطُ بَيْنَ الثَّلَاثَةِ فَأَتَانِي
فَشَقَّ مَا بَيْنَ هَذِهِ وَهَذِهِ يَعْنِي مِنْ ثُغْرَةِ نَحْرِهِ إِلَى شِعْرَتِهِ فَاسْتَخْرَجَ
قَلْبِي فَأُتِيتُ بِطَسْتٍ مِنْ ذَهَبٍ مَمْلُوءَةٍ إِيمَانًا وَحِكْمَةً فَغَسَلَ
قَلْبِي ثُمَّ حُشِيَ ثُمَّ أُعِيدَ ثُمَّ أُتِيتُ بِدَابَّةٍ دُونَ الْبَغْلِ وَفَوْقَ
الْحِمَارِ يَقَعُ خَطْوُهُ عِنْدَ أَقْصَى طَرْفِهِ فَحُمِلْتُ عَلَيْهِ فَانْطَلَقَ بِي
جِبْرِيلُ حَتَّى أُتِيَ بِي إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا

Yani: Resul-i Kerim[SAV] isra olayını bir seferinde bize anlattı. Kendisi şöyle buyurdu: Bir defa ben Hatîm'de uyuyordum. (Hatîm, Kabe'nin dışında bırakılmış kısmı, ancak tavaf zamanında orası da tavafa dahil edilir.) Üçüncü ravi olan Katade'den sonraki ravi diyor ki Katade Hatîm mi demişti yoksa Hacer mi, şimdi hatırlamıyorum. (Bu da onun ismidir) Her neyse, Resul-i Kerim[SAV] buyurur ki, ben orada iki adamla birlikte uyuyordum ki benim yanıma bir şahıs geldi ve yanındaki birine dedi ki, uyuyan bu üçü arasından ortada uyuyan odur. Bunun üzerine o ilerledi ve benim bedenimin burasından burasına kadar yardı. Peygamber Efendimiz yerini söylemek için her iki köprücük kemiğinin ortasındaki yumuşak kısımdan göbeğinin altına kadar olan kısmı işaret ederek oraya kadar yarıldığını anlattı. Sonra şöyle buyurdu: Yardıktan sonra kalbimi dışarı çıkarttılar, sonra altın bir tas getirildi, içi ilim ve hikmet ile dopdoluydu. Sonra o şahıs önce benim kalbimi yıkadı sonra benim içime o nur dolduruldu.

Sa'sa'dan şöyle rivayet edildi:
Sonra herşey yerli yerine konuldu. Sonra eşekten yüksek, katırdan küçük bir binek getirildi. Onun adımları gözün görebildiği yere kadar uzanıyordu. Ben o hayvana bindirildim ve Cebrail beni alıp hareket etti. Nihayet biz ilk semaya ulaştık.
Bu şekildeki rivayetler Buhari ve İbn Cerir'de de Enes'den[RA] rivayet edilmiştir. Onda da denilmiştir ki İsra gecesi Resul-i Kerim[SAV] Kabe'den doğruca gökyüzüne götürüldü.
Bu rivayette sadece şu kelimeler kullanıldı ki Hz. Resulüllah[SAV] bize isra olayını anlattı. Fakat devamında Beytü'l Mukaddes'ten hiç bahsedilmedi. Aksine, doğruca semaya gitmesinden bahsedildi ve bütün hadiste gökyüzüne miraçtan bahsediliyor. Bundan anlaşılıyor ki sahabe bazen isra kelimesi kullanırdı ve bundan kastettikleri sadece miraç olurdu. Bunun aksine, isra kelimesini sadece Beytü'l Mukaddes'e gidişi anlatmak için kullandıklarına dair de delil vardır. Nitekim Buhari ve Müslim'in Cabir'den[RA] rivayet ettikleri hadiste isra kelimesi sadece Beytü'l Mukaddes'e kadar gidiş için kullanılmıştır.
Aynı şekilde Taberani, Beyheki ve birçok hadis kitabında beyan edilen Şeddad bin Evs'in rivayetinde bu kelime sadece Beytü'l Mukaddes'e kadar gitmek ile ilgili kullanıldı. Bu her iki türlü rivayetlerden ispatlanmaktadır ki İsra kelimesi her iki olay için de kullanılırdı. Velhasıl bu kelimenin kullanımı ve bazı detaylardaki ortaklık sebebiyle bazı ravilerin, bu iki ayrı olayın tek bir olay olduğu yanılgısına düşmeleri pek mümkündü. Bu sebeple onlar her iki türlü rivayeti birleştirip beyan ettiler. Bunun yüzünden de sonradan gelen insanlar bunun tek bir olayın ayrıntısı olduğu yanılgısına düştüler.
Ayrıca rivayetler daha derin incelediğinde de onların karıştırdıkları anlaşılmaktadır. Çünkü, önce Beytü'l Mukaddes'e gidiş ve oradan semaya gidişten bahsedilen rivayetlerde şu da beyan ediliyor ki Beytü'l Mukaddes'te Peygamber Efendimiz[SAV] diğer peygamberlerle görüştürüldü. Onlar arasında Hz. Adem de vardı, Hz. Musa da Hz. İsa da, Hz. İbrahim de. Ancak semaya gittikten sonra Efendimiz aynı peygamberleri gördü ama tanımadı. Eğer aynı vakitte bu iki olay olmuş olsa, ilkönce bu peygamberler semaya Peygamber Efendimizden önce nasıl vardılar. İkincisi, biraz önce gördüğü halde Efendimiz[SAV] onları nasıl tanımadı. İki farklı vakitteki rûyette manzaraların farklı olması anlaşılabilir. Ama aynı vakitte iki manzaranın farklı olması kabul edilebilir değildir. Velhasıl bu iç tanıklık da iki ayrı olayla ilgili ravilerin zihninde karıştırma olduğunun delilidir. Benim bu düşüncem, bazı eski ulemanın görüşlerinden de ispatlanmaktadır. Nitekim el-Hasâisü'l-Kübrâ, birinci cilt, 180. Sayfada şöyle yazılıdır. Ebu Nasr Kuşeyri, ibnü'l Arabi ve birçok ulemanın düşüncesine göre isra iki kere oldu. Bunun yüzünden hadislerde ihtilaf oldu.
Şu anda ben şunu ispatlamış bulunuyorum: Tarihi tanıklıklardan iki olayın değişik zamanlarda olduğu ispatlanmaktadır. Kur'an-ı Kerim'in tanıklığından: Miraç hadisesi ayrıdır ve Beytü'l Mukaddes'e kadar gidiş hadisesi ayrı beyan edilmiştir. Hadislerin iç tanıklığından şu konu besbellidir ki bu iki olay ayrı ayrıdır ve isim ve ayrıntıların müşterek oluşundan dolayı hataya düşerek bazı hadis ravileri onları bir tek olay zannettiler.

(Bu konu devam etmektedir.)

“VAROLUŞ PROJESİNİN” LANSMANI

MÜSLÜMAN AHMEDİYE CEMAATİNİN DÜNYA ÇAPINDAKİ BAŞKANI İLE ÖZEL BİR MÜLAKAT

(BÖLÜM 1)

Seyid Amir Safir, Birleşik Krallık – Baş Editör ve Müdür

The Review of Religions Dergisi, "**Varoluş Projesini**" başlatmaktadır. Bu, Mirza Masrur Ahmed Hazretleri'nin[ABA] The Review of Religions için vizyonu olan, Vadedilen Mesih Mirza Gulam Hazretleri'nin[AS] bu dergiyi hayata geçirme gayesini – yani Allah'ın varlığını kanıtlama (amacını) – yerine getirmek içindir.

Varoluş Projesi, kişisel tanıklıklardan akılcı delillere kadar, Allah'ın varlığı ile ilgili tüm konuları keşfetmeye adanmış özel bir bölüm olacaktır.

Çeviren: Mehmet Önder

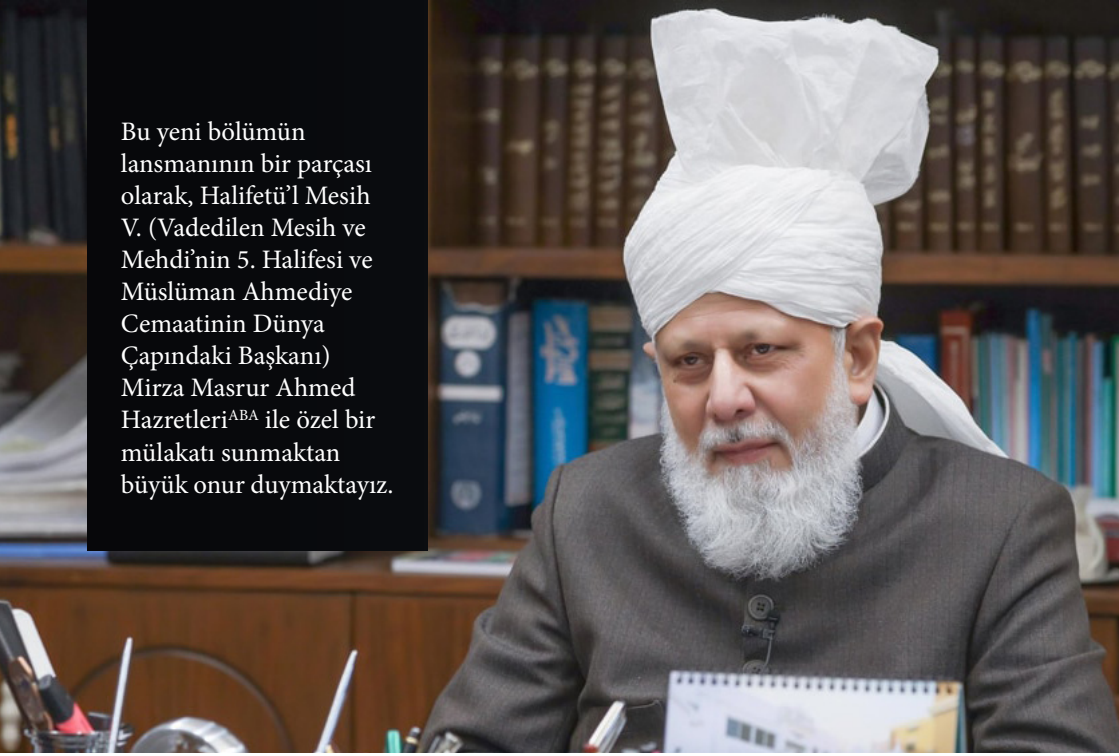

Bu yeni bölümün lansmanının bir parçası olarak, Halifetü'l Mesih V. (Vadedilen Mesih ve Mehdi'nin 5. Halifesi ve Müslüman Ahmediye Cemaatinin Dünya Çapındaki Başkanı) Mirza Masrur Ahmed Hazretleri[ABA] ile özel bir mülakatı sunmaktan büyük onur duymaktayız.

MİRZA MASRUR AHMED HAZRETLERİ[ABA] İLE MÜLAKAT

Amir Safir:
Huzur! Gençlerin sıkça sordukları bir soru, İslam'a göre neden Allah, hem müminleri sınamalara ve sıkıntılara sokuyor, hem de kâfirleri acı ve cezaya çarptırıyor? Bana yöneltilen soru şöyledir: 'Her ikisinin de sıkıntılara sokulması yerine, müminlerin koşulları ile kâfirlerin durumu arasında, Allah tarafından net bir ayırım yapılmış olması gerekmez mi? Bunların ikisi nasıl aynı anda var olabilir?'

Halifetü'l Mesih V- Mirza Masrur Ahmed Hazretleri[ABA]:
Anlamalıyız ki, İslam'da ödül ve ceza vardır. Hazreti Peygamber Efendimiz'den[SAV] önce gelen peygamberlerin dönemlerinde cezaların, depremler, fırtınalar, ateş ve benzeri şekilde indiğini görüyoruz. Aynı cezalar Peygamber Efendimiz'in[SAV] zamanında görülmemiştir. Vadedilen Mesih[AS], Peygamber Efendimiz[SAV] dönemindeki savaşların kendi zatında bir tür ceza olduğunu açıklamıştır. Örneğin Uhud gazvesi ve Huneyn muharebesi vardır; Gel gör ki, bu savaşlarda birçok Müslüman şehit olmuştur. Bedir gazvesinde de çok Müslüman şehit olmuştur. Bunlar kâfirlere bir şekilde ceza olduğu halde, Müslümanlar da kayıplara uğramıştır. Eğer bunlar yalnızca kâfirleri etkilemek için olsaydı, o zaman Müslümanların hayatta kalmaları gerekirdi. Hâlbuki orada Müslümanlar da şehit oldular.
Bu ise bize, Allah'ın bir doğal yasa oluşturduğunu gösteriyor. Sonuçta, savaş olduğunda her iki taraftan da

insanlar ölür. Allah savaşa girmeden önce Müslümanlara bildirmiştir ki, savaşa gittiklerinde (diğerlerini) can kaybına uğratırken, kendileri de can kaybına katlanacaklar. Ancak sonunda müminin Cennet elde etmesi bir ödül, kâfirin ahirette Cehennemden elde edeceği ise, cezadır. Gerçek hayat, bu hayat değil gelecek hayattır. Bu sebeple bize açıkça verilmiş olan kavram, şimdiki yaşamımızdan ziyade, ölümden sonraki yaşamımızın esas yaşamımız olduğudur.

Ayrıca Yüce Allah, şehitler için yüksek bir mevki ve mertebe bahşetmiştir. Yüce Allah şehitlere (yani Allah yolunda öldürülenlere) ölü demeyin, çünkü onlar diridirler diye buyurmuştur. Bedir (gazvesi) şehitleri ve değişik savaşlarda şehit düşen sahabeler Cennette iken, onların faziletlerini hatırlamamız sebebiyle kendilerinin isimleri bugün bile hala yaşamaktadır. O savaşlardaki kötü insanlar söz konusu olduğunda ise, onlar unutulmuştur ve kimse onları hatırlamaz. Birisi onları hatırlayacak olsa, bu ancak onların kötü namları ve şerefsizliklerindendir, ancak çoğunlukla onların hatıraları tamamen silinir gider.

Geçenlerde bahsetmiştim ki, Ebu Cehil'in oğlu İkrime Peygamber Efendimiz'e[SAV], insanlar hala onu İslam'a muhalif babasının adıyla çağırdığı için nasıl şikâyetçi olmuştur. İşte bundan dolayı o aşağılık insanların çocukları, ölümlerinden sonra bile, onların kötülükleri sebebiyle o isimlerle münasebetlerini kesmek istediler. Hâlbuki şehitlerin isimleri, biz onları anmaya devam ettikçe diri kaldı. İşte bunlar, onlar arasında fark yaratan şeylerdir.

Kısacası bu yüzden Yüce Allah, şehitlere ölü demeyin, çünkü onların hayatları hatırlanmaya devam etmektedir, buyurmuştur. İşin aslı şudur ki, Yüce Allah birilerine mükâfat verir ve birilerine de ceza verir.

Neden müminlerin ıstırap çektiklerine gelince, bir keresinde Peygamber Efendimiz[SAV], maruz kaldığı ateşin şiddetinin, başkalarının buna katlanamayacağı kadar (büyük) olduğunu buyurmuştu. Bunun nedeni, Yüce Allah'ın onu zorluklara sokması idi. Aksi halde, eğer o rahat bir yaşam sürseydi, ıstırabı anlamak adına nasıl bir tecrübeye sahip olduğunu diğerleri sorgularlardı. Dolayısıyla bu sebeple Yüce Allah, gerçek müminleri ıstırap ve sınamalara tabi tutar.

Dahası, Yüce Allah Kuran-ı Kerim'de buyurur ki, insanlar sadece iman ettikleri için sınanmayacaklarını mı düşünürler. Vadedilen Mesih[AS] duanın felsefesini açıklarken buyurur ki, bir taraftan insanlar şuna inandıklarını beyan ederler

ادْعُونِيٓ أَسْتَجِبْ لَكُمْ

(Beni çağırın. Ben – de duanızı kabul edip – size cevap vereyim.) 40:61

Diğer taraftan da, Yüce Allah dilediğini yapar. Her duanın kabul edilmesi de şart değildir.

Eğer her şeyi bu hayattan ibaret görürseniz, anlamanız mümkün olmayacaktır, ancak gelecek yaşamı gerçek yaşam olarak kabul ederseniz, o zaman anlayabilirsiniz.

Amir Safir:
Huzur, insanları Allah'ın varlığına ikna etmeye çalışırken, bazı insanlar bana, bir kimse gerçekten acı çekerken, Allah ile alakalı bir şekilde ıstırap meselesini hangi yaklaşımla anlatabiliriz diye sordular. Örneğin, bir kimse bir musibetten, doğal bir felaketten veya şu an ortalığı kasıp kavuran Covid-19 salgınından geçiyor olabilir. Bu insanlar diğerlerine Allah'tan ve salgının ıstırabından bahsettiklerinde, acıyı yaşarken bunu tartışmanın çok zor olduğunu ve bazen olumsuz bir tepkiyle karşılaştıklarını söylüyorlar.

Halifetü'l Mesih V- Mirza Masrur Ahmed Hazretleri[ABA]:
İşin aslı, (kimin öleceğinin) 30'da bir mi, yoksa 60'da bir mi, yoksa 100'de bir mi ihtimal dâhilinde olduğudur – bu, savunmasız kimselerin ne olursa olsun bulaşı yoluyla enfekte olduğu bir salgındır.

Bazı insanlarda zaaflar bulunması doğanın kanunudur ve onların enfekte olma ihtimalleri vardır. Öyle ki, bu doğa yasasına göre birisi hastalığın bulaşması ile yatağa düşecektir. Bu, doğanın bir kanunudur. Doğa kanunu, zayıflar ve saire arasında bir ayırım yapmaz. Kimilerinin dirençleri vardır, onlar hayatta kalabilirler. Bazı durumlarda hayatta kalabilen yaşlılar varken, diğer yandan enfekte olup, ölen gençler de bulunmaktadır. Günümüzde hastalanan gençlerin sayısı artmaktadır. Bundan dolayı işleyen bir doğa kanunu da bulunmaktadır ve burada etkilenen tek başına bir birey değildir.

Istırap çekmek konusunda (Peygamber Efendimiz'in[SAV]) bir hadisinde, Yüce Allah'ın şöyle buyurduğu (rivayet edilmiştir.) Dünyada hastalık veya hastalıktan mustarip olanın (çektiği sıkıntıları), Yüce Allah ahirette, onun günahlarına kefaret sayar. Eğer siz, bu hayatın geçici olduğuna ve sonsuz bir hayatın geleceğine inanıyorsanız, Yüce Allah, acı çeken biri için sonraki hayatta daha iyisini yaratabilir.

Hitap ettiğiniz kişinin bireysel ruh halini göz önünde bulundurmalısınız. Neden bu konuyla başlayasınız ki? Burada acı çeken birine, bunun Allah'ın haklarını yerine getirmemesinin bir sonucu olduğunu söylemeye başlayarak, onunla körü körüne, hiç düşünmeden veya sebepsiz bir şekilde tartışmaya girmek, kaçınılması gereken bir şeydir. Böyle birinin, Allah'ın haklarını yerine getirmiş olması da mümkündür, bu nedenle her ihtimali değerlendirmeli ve sonra ilerlemelisiniz.

Bazen de insanlar çok duygusallaşırlar ve bu (meseleye) nasıl yaklaşacakları konusunda düzgün bir şekilde akıl yürütemezler.

Birincisi, ıstırabı tartışmak yerine onları Allah'a inanmaya razı edin – bu ilk adımdır. Onlara Allah'ın merhameti ve şefkatinden bahsedin. Acı çekmek, daha sonraki bir safhada ele alınması gereken bir konudur. Kimi zaman acılar hakkında hemen konuşmaya başlarız ki, bu onlara itici gelir – bu yüzden bir sıralama olmalı,

bazı adımlar ki, ona yaklaşırken ve insanlarla tartışırken doğru şekilde takip edebilesiniz. Bu sırayı takip etmeli ve nasıl ilerleyeceğinizi de doğru planlamalısınız.

Amir Safir:
Huzur! Duyuyoruz ki, salgın esnasında bazı insanlar daha fazla Allah'a yöneldiler ve Huzur da hutbelerinde buna değindiydi. Bununla birlikte insanlar arasında artan bir eğilim 'manevi, ama dindar olmamak' şeklinde. Onlar bir çeşit maneviyat arzu etseler de illa da bir dine tabi olmak istemiyorlar. Bu konudaki görüşünüz nedir, aydınlatır mısınız?

Halifetü'l Mesih V- Mirza Masrur Ahmed Hazretleri[ABA]:
Önce kaç kişinin gerçekten dindar olduğunu görmeniz gerekir. Dünyanın %80'i dinden uzaklaşmıştır ve bunlardan ağırlıklı olarak büyük bir kesimi de Hristiyanlıktan uzaklaşmaktadır.

İnsanlar maneviyata çekilirse, bu iyi bir şeydir, ancak bir devrim gerçekleştirmek için bilimsel bir yaklaşım benimsemelisiniz. Yüce Allah da Kendi maneviyat yasasını oluşturarak, bu manevi devrim için Peygamberler göndermiştir. Sahip olduğumuz erdemleri, bu Peygamberler beraberlerinde getirmiştir. Peygamberler, insanların manevi standartlarını yükseltmek için gelmişlerdir ve Allah tarafından hak dinleri getirmişlerdir. Bu yüzden dine ihtiyaç vardır ve bu gereklidir. Sonunda insan dine geri dönmeli ve dine olan ihtiyaç hakkında düşünmelidir.

Vadedilen Mesih[AS] Hakikatu'l Vahiy (adlı eserinde) Abdul Hakim Han'a atıfta bulunur. O da maneviyat elde etmek için, dine hiç ihtiyaç olmadığı ve tek ihtiyaç duyulanın, Allah'ın tevhidine inanmak olduğu inancını savunuyordu. Oysa bu nasıl doğru olabilir, çünkü o durumda Peygamber Efendimiz'e[SAV] bile ihtiyaç olmadığı ileri sürülebilir. Vadedilen Mesih[AS] onun yanılgı içinde olduğunu ve dine de ihtiyaç bulunduğunu açıklar. Allah'ın varlığını alametler ve mucizeler yoluyla insanlara kanıtlayanlar da, peygamberlerdir. Peygamberler olmadan hiç kimse Allah'ın varlığı hakkında yakine (kesin bir inanca) ulaşamazdı.

Amir Safir:
Huzur! Bazı ateistlerin öne sürdükleri bir argümana göre, "çok sayıda insan Allah'ı müşahede ve tecrübe etti demek, O'nun doğru olduğunu kanıtlamaz. Onlar diyorlar ki, birçok insan da UFO'ları ya da uzaylıları gördüklerini beyan ediyorlar, ancak aynı şekilde bu da, onların doğru olduğunu kanıtlamıyor." Huzur! buna nasıl cevap verebiliriz?

Halifetü'l Mesih V- Mirza Masrur Ahmed Hazretleri[ABA]:
Görüyoruz ki, Kuran-ı Kerim Big Bang (büyük patlama) ve kara delikler gibi meselelerden bahsetmektedir. Kuran birçok gaybi haberi vermekte ve denizlerin bir araya gelmesi ve daha birçoğundan bahsetmektedir. Sonra Vadedilen Mesih[AS] de birçok gaybi haberde bulunmuştur. Muslih Mevud Hazretleri[RA] (Vadedilen Mesih'in II. Halifesi, Hz. Mirza Beşiruddin Mahmud Ahmed) de Ahmediyet'e Davet eserinde, Ahmediyet'in ilerlemesi ile ilgili haberler gibi, birçok gaybi haberlerden bahsetmiştir. O zaman bu gaybi haberler ve açıklamaların çoğunu kimse anlayamazken, bu gaybi haberlerin

hepsi günümüze kadar gerçekleşmeye devam etmiştir, keza dünya da bu gaybi haberlerin doğruluğuna tanık olmuştur. Bugün, geçmişte verilen bu gaybi haberlerin çoğunun gün yüzüne çıktığını gözlemlerken, bunların hepsi bize, bir Yüce Zatın mevcudiyetini göstermektedir. Bir kimse ister Hıristiyan, isterse Müslüman olsun, ya da başka bir inanca sahip olsun, bu şeyler bize bir Tanrı'nın olduğunu bildirmektedir. Ve Allah peygamberlerine, olacaklar hakkında da önceden haber vermiştir. Örneğin Allah, Vadedilen Mesih'e[AS] şunlar şunlar olacak diye bildirdi ve ardından da aynen öyle oldu. Vadedilen Mesih[AS] veba ve savaşların gerçekleşeceği hakkında önceden haber verdi ve sonra da bunlar oldu. Onun önceden bildirdiği haberlerin çoğu hala gerçekleşmektedir. Astrologlar dahi yıldızlara bakıp, insanlar hakkındaki şeyleri tahmin ederler – bu, bununla alakalı, insanlarda bir ilgi olduğunu ortaya koymaktadır. – Soru şudur ki onlar bilgileri nereden alıyorlar? Onların bildirdikleri gaybi haberlerin yüzde kaçının gerçekleştiğini ve peygamberlerinkinin yüzde kaçının gerçekleştiğini görmeniz gerekir. Astrologların tahmin gücü ile peygamberlerin gaybi haberlerinin gücünü karşılaştırmanız gerekir. Ayrıca dikkate alınması gereken daha birçok faktör bulunur.

(Bu konu devam etmektedir.)

RESİMLER

Müslüman Ahmediye Cemaati´nin Faaliyetleri

Hz. Emirü'l Müminin MTA GANA TV kanalının açılışını yaparken

Hz. Emirü'l Müminin, "Çin web sayfası"nın açılışını yaparken

5.Halifetü'l Mesih hazretlerinin "Kuran-ı Kerim araştırma web sayfası"nın açılışını yaparken

Almanya'da ırkçılık karşıtı bilboardlar

Bad Marienberg'de Ahmediye Cemaatinin yeni camisinin açılışı

YENİ BASILAN KİTAP

MELAİKETULLAH

ALLAH'IN MELEKLERİ

HZ. MİRZA BEŞİRUDDİN MAHMUD AHMED[RA]
II. HALİFETÜ'L MESİH

Melek konusu tüm dinlerin temelinde vardır ama onlar hakkında çok az şey bilinmektedir. Müfessirler neredeyse akla gelen her konu hakkında kalın kalın kitaplar yazarken, bu konu çoğunlukla atlanmıştır. Belki de sebebi konunun zorluğudur. Bu kitap melekler konusunu doğrudan ele alıp, meleklerin hakikati, özellikleri, insanlarla olan ilişkisi ve en önemlisi onlardan nasıl faydalanabileceğimizi anlatır. Meleklere inanmak imanın parçasıdır ve bu kitabı okuduktan sonra bunun neden böyle olduğunu daha iyi anlayacaksınız.

MÜSLÜMAN AHMEDİYE CEMAATİ

Hz. Mirza Gulam Ahmed Kadiyani'yi Vadedilen Mesih
ve Mehdi olarak kabul edenler

24 saat boyunca ücertsiz

İSLAM SORU HATTI

0800 - 0001325

Almanya içinde geçerlidir

Daha fazla bilgi: www.ahmediye.org

İSLAMİYET'İN SESİ

Senin canlı yayının, her pazar sorularını gönder ve programa katıl.

Almanya saati :17:30, Türkiye saati 18:30

@Maneviyat_web | @MuslimTvTr

Ahmadiyya Muslim Jamaat KdöR Verlag Der Islam
Türk Masası, Ahmadiyya Muslim Jamaat KdöR
Genfer Str. 11 60437 Frankfurt, Almanya
0800-0001325 (Almanya'dan ücretsiz)
Fax: 069 50688743
maneviyat@ahmadiyya.de